

เลขที่ใบ อนุญาต	วันที่ได้รับ อนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
1820	01/20/97	NORTHBRIDGE HANOI	ธุรกิจก่อสร้าง	JV	HA NOI	NORTHBRIDGE COMMUNITIES LIMITED	HANOI CONSTRUCTION NO.9 COMPANY	236,000,000

รวม 94 โครงการ มูลค่า 1,004,267,620 เหรียญสหรัฐ

* โครงการที่ถูกละทิ้ง

ที่มา : เอกสารจากกระทรวงการวางแผนและการลงทุนเวียดนาม
เอกสารจากสถานกงสุลใหญ่ประจำนครโฮจิมินห์
Vietnam Economic Times
รวบรวมโดย วิทยุทิพย์ ศรีพนา

ในช่วงเริ่มแรก (1988-1992) ที่นักลงทุนต่างชาติเริ่มขออนุมัติการลงทุนในเวียดนามในปี 1988 นักลงทุนไทยได้รับอนุมัติการลงทุน 3 โครงการ ซึ่งเป็นการลงทุนในด้านการเลี้ยงสัตว์น้ำ อันได้แก่การเลี้ยงกุ้ง การผลิตกุ้งแช่แข็งส่งออก และการขุดแร่ อันได้แก่ อัญมณีและการเจียรไน ต่อมาในปี 1991 จำนวนโครงการที่ได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานเวียดนาม ได้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนถึง 12 โครงการ ในช่วงปี 1988-1992 เป็นช่วงแรกๆ ที่นักลงทุนไทยใช้เวลาในการทำความคุ้นเคยกับตลาดการค้าและการลงทุนในเวียดนาม รวมทั้งกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน กฎระเบียบ ขั้นตอนในการขออนุมัติโครงการและขั้นตอนในการดำเนินการลงทุน

กระนั้นก็ตาม โครงการการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติในช่วงปี 1988-1991 ดังกล่าวนี้นี้มีเพียงโครงการเดียวคือ โครงการของบริษัท TN VINA THAI Co.,Ltd. (ผลิตผ้าอนามัยยี่ห้อ Softina) ที่ได้มีการดำเนินการมาจวบจนปัจจุบันนี้ และผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้รับความนิยมนอกจากตลาดเวียดนามด้วยเช่นกัน ส่วนโครงการนอกเหนือจากนี้จำเป็นต้องถูกเพิกถอน เนื่องจากโครงการหมดอายุเพราะไม่สามารถดำเนินการได้ตามกำหนดเวลาและเนื่องจากเจ้าของโครงการประสบปัญหาเงินทุน สำหรับโครงการลงทุนในปี 1992 ซึ่งได้รับอนุมัติเป็นจำนวน 5 โครงการนั้น มีจำนวน 2 โครงการที่ถูกเพิกถอน

สำหรับในช่วงที่สอง (1993-ปัจจุบัน) จะพบว่าโครงการที่ได้รับการอนุมัติในปี 1993 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนอย่างรวดเร็ว นั่นคือเพิ่มขึ้นเป็น 14 โครงการ โดยมูลค่าเงินลงทุนได้เพิ่มจาก 5.54 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ในปี 1992) เป็น 78.04 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ในปี 1993) จากจำนวนโครงการ 14 โครงการนี้ มีจำนวน 4 ถึง 5 โครงการที่ถูกเพิกถอนไปแล้ว

ในปี 1993 จากจำนวน 14 โครงการ โครงการที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของปี 1993 คือ โครงการผลิตอาหารสัตว์ของบริษัท C.P. Vietnam Livestock Co.,Ltd. อันเป็นการลงทุนโดยต่างชาติ 100% ซึ่งมีมูลค่าสูงสุดของปีนั้น คือ 22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาได้แก่ โครงการสนามกอล์ฟ ซึ่งเป็นโครงการร่วมทุนของบริษัท Kings Valley Corp.,Ltd. ซึ่งมีมูลค่าถึง 21.875 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และโครงการเลี้ยงสัตว์และผลิตอาหารสัตว์ ซึ่งเป็นโครงการของบริษัทร่วมทุน Viet Thai Poultry International (12 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ทั้ง 3 โครงการที่กล่าวมานี้ได้ดำเนินการไปแล้ว

หนึ่งปี 1993 นี้เป็นปีแรกที่โครงการการลงทุนของไทยมูลค่า 20 ล้านดอลลาร์ ได้รับอนุมัติ

ปี 1994 เป็นปีที่จำนวนโครงการและมูลค่าการลงทุนได้เพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัดอีกปีหนึ่ง นั่นคือจำนวน 19 โครงการ ด้วยมูลค่าเงินลงทุน 196.04 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ก่อนที่จะลดลงในปี 1995 และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 1996 ด้วยจำนวน 18 โครงการ ด้วยมูลค่าเงินลงทุน 270.56 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตาม ใน 20 วันแรกของเดือนมกราคม 1997 โครงการลงทุนไทยได้รับอนุมัติอีก 3 โครงการ ซึ่งมีมูลค่าถึง 275.90 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ที่เดียว

ในปี 1994 นั้น จากโครงการการลงทุน 19 โครงการ ด้วยมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 196.046 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โครงการที่มีมูลค่าการลงทุนมากที่สุดได้แก่ โครงการร่วมทุนสร้าง

โรงแรมระดับ 5 ดาว ใจกลางกรุงเทพมหานครของบริษัทร่วมทุน S.A.S CTAMAD Co.,Ltd ซึ่งมีมูลค่าเงินลงทุน 42.775 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และโครงการร่วมทุนสร้างนิคมอุตสาหกรรมของบริษัท ร่วมทุน Long Binh Company ที่ด่งนาย ซึ่งมีมูลค่าเงินลงทุน 46.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับปี 1996 ซึ่งเป็นปีที่มีมูลค่าเงินลงทุนของโครงการการลงทุนไทยมีมูลค่าสูงกว่าปีก่อนๆ ที่ผ่านมา คือประมาณ 270.56 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โครงการที่มีมูลค่าการลงทุนมากที่สุดได้แก่ โครงการโรงไฟฟ้า ซึ่งเป็นโครงการร่วมทุนของบริษัท Amata Power (Bien Hao) Ltd. ที่ด่งนาย ซึ่งมีมูลค่าเงินลงทุนประมาณ 110 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โครงการที่ใหญ่รองลงมาได้แก่โครงการเลี้ยงไก่และผลิตอาหารสัตว์ที่ท่าเคย (Ha Tay) อันเป็นโครงการทุนต่างชาติ 100% ของบริษัทร่วมทุน C.P.-Vietnam Co.,Ltd. ซึ่งมีมูลค่าเงินลงทุน 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับภายใน 20 วันแรกของเดือนมกราคม การลงทุนไทยได้รับอนุมัติ 3 โครงการ อันมีมูลค่าเงินลงทุนรวมประมาณ 275.90 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โครงการที่ใหญ่ที่สุดได้แก่ โครงการร่วมทุนเกี่ยวกับธุรกิจก่อสร้างของบริษัท Northbridge Hanoi ซึ่งมีมูลค่าเงินลงทุน 236 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

หากพิจารณาตามตารางข้างต้น จะเห็นว่านอกเหนือไปจากโครงการ Northbridge Hanoi โครงการการลงทุนของไทยที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุดอยู่ในประเภทการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ดังเช่น โรงงานไฟฟ้า (110 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) การพัฒนานิคมอุตสาหกรรม (46 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) การสร้างโรงแรม การผลิตอะไหล่ประกอบรถจักรยานยนต์ (39 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) การผลิตขวดแก้ว (34 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) การผลิตยางรถจักรยานยนต์ (32 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร การผลิตอาหารสัตว์ (30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) การให้บริการเช่นสนามกอล์ฟ (21 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) การบริการให้เช่าอพาร์ทเมนต์ ตามลำดับ เป็นต้น

รัฐบาลเวียดนามได้แบ่งขนาดของโครงการตามมูลค่าโครงการ ดังเช่น โครงการที่มีมูลค่าเงินลงทุนต่ำกว่า 10 ล้านดอลลาร์ โครงการระหว่าง 10-40 ล้านดอลลาร์และโครงการที่มีมูลค่าเงินลงทุนสูงกว่า 40 ล้านดอลลาร์ขึ้นไป ซึ่งแต่ละขนาดของเงินทุน ผู้ที่มีอำนาจอนุมัติโครงการก็จะเป็นบุคคลหรือหน่วยงานที่ต่างกันไปด้วยดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

โครงการส่วนใหญ่ของไทยเป็นโครงการขนาดต่ำกว่า 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาเป็นขนาด 10-40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากปี 1988 ถึงวันที่ 20 มกราคม 1997 โครงการที่มีมูลค่าการลงทุนต่ำกว่า 10 ล้านดอลลาร์ มีประมาณ 68 โครงการ รองลงมาได้แก่ โครงการที่มีมูลค่าการลงทุนระหว่าง 10 ถึง 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีจำนวนประมาณ 20 โครงการ และโครงการที่มีมูลค่าสูงกว่า 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีจำนวนเพียง 4 โครงการ

จะพบว่า โครงการที่มีมูลค่ามากกว่า 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เริ่มมีขึ้นในปี 1991 และในปี 1991 นี้ มีโครงการที่มีมูลค่ามากกว่า 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพียงโครงการเดียวจากจำนวนทั้ง

หมวด 12 โครงการ และนับจากปี 1993 จำนวนโครงการที่มีมูลค่ามากกว่า 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ได้เพิ่มขึ้นเรื่อยมา

ตาราง ขนาดของโครงการการลงทุนของไทยในเวียดนามพิจารณาตามมูลค่าโครงการ

ปี	โครงการต่ำกว่า 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	โครงการ 10-40 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	โครงการมากกว่า 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	จำนวนโครงการ*
1988	3	-	-	3
1989	2	-	-	2
1990	5	-	-	5
1991	11	1	-	12
1992	4	-	-	4
1993	11	3	-	14
1994	12	4	2	18
1995	8	5	-	13
1996	11	6	1	18
1997(20/1)	1	1	1	3

*โครงการสองโครงการของปี 1992 และ 1994 ไม่ปรากฏมูลค่าเงินลงทุน
รวบรวมโดย รัชฎาธิปไตย ศรีพินา

รูปแบบของการลงทุนไทยในเวียดนาม

รูปแบบของการลงทุนไทยในเวียดนาม มีอยู่ใน 3 ประเภท กล่าวคือ ประการแรก สัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ (Business Cooperation Contract) ประการที่สอง การลงทุนแบบร่วมทุน (Joint Venture) ซึ่งมีทั้งการร่วมทุนแบบสองฝ่ายและการร่วมทุนแบบมากกว่าสองฝ่าย ผู้ลงทุนต่างชาติต้องมีส่วนร่วมในการร่วมทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเงินทุนจดทะเบียน (Legal capital) และประการที่สาม การลงทุนด้วยทุนต่างชาติ 100%

ตาราง โครงการการลงทุนตามรูปแบบของการลงทุน (20 มกราคม 1997)

รูปแบบ	จำนวนโครงการ
ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Business Cooperation Contract)	4
การลงทุน (Joint Venture)	68
การลงทุนด้วยทุนต่างชาติ 100% (100% foreign capital)	22
รวม	94

ที่มา : เอกสารจากสถานกงสุลใหญ่ไทย ประจำนครโฮจิมินห์

การลงทุนแบบร่วมทุนเป็นรูปแบบการลงทุนที่นักลงทุนไทยเลือกดำเนินการมากที่สุด ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่า ประการแรก เวียดนามได้กำหนดให้การลงทุนบางอย่างเป็นการลงทุนแบบร่วมทุนเท่านั้น ดังเช่น การลงทุนในการสร้างโรงแรม เป็นต้น ประการที่สอง การลงทุนแบบร่วมทุนมีข้อดีบางประการ ดังจะได้กล่าวต่อไป อันเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้นักลงทุนไทยเลือกที่จะทำการลงทุนแบบร่วมทุนมากกว่า อย่างไรก็ตาม ในอนาคต แนวโน้มที่นักลงทุนไทยจะลงทุนแบบ 100% มีมากขึ้น เพราะพบว่าในการร่วมทุนนั้นนักลงทุนไทยหรือนักลงทุนต่างชาติโดยทั่วไปมักจะประสบปัญหาขัดแย้งกับผู้ร่วมทุนฝ่ายเวียดนามในเรื่องการจัดการและการขาดสิทธิในการตัดสินใจ ทั้งๆที่สัดส่วนของเงินทุนในการลงทุนของนักลงทุนไทยและต่างชาติมีมากกว่าสัดส่วนเงินทุนของผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม อันทำให้นักลงทุนไทยและนักลงทุนต่างชาติทั่วไปต้องเสียประโยชน์หลายประการ

ตารางโครงการการลงทุนแบบร่วมทุน (1988-20 มกราคม 1997)

เลขที่ใบ อนุญาต	วันที่ได้รับ อนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
3	07/04/88	VIETCO SHRIMP FARM	เลี้ยงกุ้ง ผลักกุ้งแช่แข็งส่งออก	JV	VUNG TAU - CON DAO	MARINE INDUSTRY OF SHRIMP FARM (50%)	VUNG TAU-CONDAO IMPORT-EXPORT CO(50%)	424,000
36	29/12/88	LUC YEN GEMSTONES	ชุดอัญมณี	JV	HA BAC	B.H GROUP INTER-TRADE CO.,LTD(80%)	VIETNAM GEMSTONE CO(20%)	1,000,000
37	29/12/88	B.H. RUBY	เจียรไนอัญมณี	JV	HANOI	B.H GROUP INTER-TRADE CO.,LTD(80%)	VIETNAM GEMSTONE CO(20%)	1,000,000
58	22/05/89	VITHATRADE	ผลิตประกอบรถจักรยานยนต์ รถยนต์	JV	HCMC	MAHADHORN LTD(50%)	UNION OF MOTOBKIE,BYCICLE ENTERPRISE(50%)	4,800,000
75	25/04/90	CHATEAU-INN HAIPHONG HOTEL	กิจการโรงแรม อาหารคาว	JV	HAIPHONG	CHATEAU ROUGE INTERNATIONAL CO.,LTD.	HAI PHONG SERVICE CO.(50%)	2,000,000
94	04/07/90	SV. FISH CO., LTD.	ประมงแบ่งผลกำไร	JV	VUNG TAU - CON DAO	SIRECHAI OVERSEA FISHERIES CO.,LTD.	VUNG TAU STATE FISHERIES CO.(25%)	5,000,000
112	05/09/90	TANNED LEATHER JVC	ฟอกหนังเพื่อส่งออก	JV	SONG BE	CHITEE HUA TANNERY		
151	09/01/91	SURAT KIEN GIANG 2 JVC	ปลากระป๋อง	JV	KIEN GIANG	SURAT CANNING LTD.(50%)	KIEN GIANG EXPORTED AQUATIC PROCESSING(50%)	1,400,000
152	09/01/91	SURAT KIEN GIANG 1 JVC	ทำการประมง	JV	KIEN GIANG	SURAT CANNING LTD.(50%)	KIEN GIANG FISHING CO.(50%)	1,040,000

เลขที่ใบ อนุญาติ	วันที่ได้รับ อนุญาติ	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
153	09/01/91	V.T.F. JOINT VENTURE	สับปะรดกระป๋อง	JV	KIEN GIANG	MANAGEMENT LTD.(90%)	KIEN GIANG BOTANIC OIL CO.(10%)	5,600,000
154	11/01/91	METRACO LTD.	ผ้าเส้นและผ้าพันเคด	JV	HCMC	TRANA COMMERCIAL CO.,LTD.(60%)	CENTRAL PHAMACEUTICAL ENTERPRISE(40%)	571,064
157	17/01/91	COTHYCO	เคื่องจักรเย็บผ้า	JV	HCMC	OSOTHASAPHA (TECKHENG YOO) CO.,LTD.(40%)	DUYEN HAI AQUATIC JOINT VENTURE(COFIDECA40 %)	177,000
168	07/03/91	REGENT HOTEL	โรงแรมอพาร์ทเมนต์	JV	HCMC	UNITED SEWING, EQUIPMENT JCD HOLDING CO.,LTD., UNITED PHAMACEUTICAL CO.,LTD.(60%)	LEPODEXIM(40%)	1,042,600
192	28/05/91	TN VINATHAI CO.,LTD.	ผ้าขนหนู	JV	HANOI	INTERTRADE CO.,LTD.(70%)	UNION OF HANOI PHAMACEUTICAL ENTERPRISES(30%)	2,282,000
207	22/06/91	SOPORSEP-JVC	ท่าอากาศยาน	JV	VUNG TAU-CON DAO	THAI POCHANA FOOD CANNERY(1988)CO.,LT D(57%)	TAY NAM AQUATIC ESERVICE CO.(43%)	10,980,000
215	24/07/91	RESTAURANT INVESTMENT IN THAILAND	ลงทุนที่ร้านอาหาร	JV				98,000

เลขที่ใบ อนุญาต	วันที่ได้รับ อนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
261	22/10/91	VIET-THAI GEMS COMPANY	สำรวจและขุดหลอย	JV	HANOI	B.H.MINING(60%)	YEN BAI INDUSTRIAL GEOLOGICAL TEAM.(40%) VINA GEM CO.	2,000,000
268	04/11/91	MINH THAI SEAPRODUCTS COMPANY	เลี้ยงกุ้ง ทำประมงและ แปรรูปสัตว์น้ำ	JV	MINH HAI	HOCK AND THEPNARONG INTERNATIONAL CO.,LTD.(58%)	UNION OF MINH HAI AQUATIC IMPORT- EXPORT AQUATURE(42%)	1,815,852
311	18/01/92	OSC TRAVEL (SMI) GROUP CO.,LTD.	กิจการท่องเที่ยว	JV	VUNG TAU - CON DAO	SIAM MOTOR GROUP, INTERNATIONAL TRAVEL CO.,LTD.(57%)	OSC OIL SERVICE CO.(43%)	528,000
377	19/06/92	THORESEN VOSSCO SHIPPING LTD.	การขนส่งทางทะเล	JV	INVESTMENT ABOARD	THORESEN CO.,LTD.	VOSCO	1,000,000
378	19/06/92	VIETNAM GEMS TECHNOLOGY LTD.	รับว่าจ้างเจียรไนพลอย	JV	HANOI	EXPORT DEVELOPMENT TRADING(50%)	UNION OF ELECTRONIC&OPTICAL EQUIPMENT PRODUCTION(50%)	
505	12/01/93	N.A.M. FORIMEX	ไม้แปรรูปส่งออก	JV	NGHE TINH	M.K.M. TRADING LTD.PART(51%)	FOREST PRODUCTS IMPORT-EXPORT COMPANY OF NGHE AN(49%)	1,771,520
527	08/02/93	VIETNAM TRAVEL BUREAU CO.,LTD.	กิจการท่องเที่ยว	JV	HCMC	THAI TRAVEL BUREAU LTD.(66.7%)	VIETNAM TOURISM COMPANY IN HCM CITY(33.3%)	300,000

เลขที่ใบ อนุญาต	วันที่ได้รับ อนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
530	08/02/93	LIASGEM	เขียรโนพลอย	JV	HANOI	ASYN INTERNATIONAL TOUR AND GEMS(65%)	UNION OF NEW PRODUCTS,NEW TECHNOLOGY(35%)	600,000
542	22/02/93	VIET-THAI INTEGRATED PRODUCE CO.	แปรรูปผลไม้แห้ง กระชาย	JV	HAI PHONG	INTERGRATED PRODUCE CO.,LTD.(51%)	NAFORIMEX(49%)	5,112,900
579	06/04/93	KINGS VALLY CORP. LTD.	สนามกอล์ฟ	JV	HA TAY	KINGS' VALLEY CORP.,LTD.(80%)	SON TAY TOURISM COMPANY(20%)	21,875,000
633	14/07/93	SCT GAS VIETNAM	ผลิตแก๊ส	JV	DONG NAI	SSC PETRO DEVELOPMENT CO.,LTD.(70%)	TIN NGHIA CO.,LTD.(30%)	4,997,000
637	15/07/93	VIET THAI POULTRY INTERNATIONAL	เลี้ยงสัตว์และผลิตอาหาร สัตว์	JV	HCMC	GOLDEN POULTRY INTERNATIONAL CO.,LTD.(60%)	HO CHI MINH POULTRY COMPANY(40%)	12,000,000
712	04/11/93	UNI-FOOD CO.	แปรรูปอาหาร	JV	VUNG TAU - CON DAO	S.KHONKAEN FOOD INDUSTRY CO.,LTD.(50%)	BARIA-VUNG TAU TRADING AND SERVICE COMPANY(50%)	670,000
742	10/12/93	SOECON MEVERFA ENGINEERING CO.,LTD.	โครงสร้างอาคาร	JV	HCMC	SEACON ENGINEERING CO.,LTD.(50%)	BIEN TRIEU MECHANICAL FACTORY(50%)	400,000
766	18/01/94	HANOI LAKE VIEW SPORT CO.	สร้างโรงแรม	JV	HANOI	M. GRAND HOTEL CO.,LTD.	HANOI SPORT AND TOURISM SERVICES CO.	24,151,551

เลขที่ใบ อนุญาต	วันที่ได้รับ อนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
767	18/01/94	VIET THAI TAPIOCA STRACH CO.,LTD.	ผลิตแป้งมันสำปะหลัง	JV	GIA LAI	BANGNA STEEL WORKS LTD.,VEDAN ENTERPRISE,SIN THAI		2,300,000
782	31/01/94	TAY NINH TAPIOCA	ผลิตแป้งมันสำปะหลัง	JV	TAY NINH	THAI WAH CO.,LTD.	AGRIMEX,TAY NINH CO.	4,650,000
816	04/03/94	VIETNAM LPG CO.,LTD.	บรรจุก๊าซหุงต้ม	JV	VUNG TAU	PETROLEUM AUTHORITY OF THAILAND(32%), TOTAL(32%)	PETRO VIETNAM(36%)	15,038,547
856	04/05/94	TN DEVELOPMENT CO.,LTD.	บริการอพยพรถยนต์	JV	HANOI	INTERTRADE CO.,LTD.		7,147,000
933	30/07/94	VIETNAM AIRLINES HOTEL CO.,LTD.	โรงแรม	JV	HCMC	S.M.I. TRAVEL CO.,LTD.(50%)	VIETNAM NATIONAL AIRLINES(50%)	20,244,260
1018	25/10/94	S.A.S. CTAMAD CO.,LTD.	ส้วมโรงงาน	JV	HANOI	S.A.S. TRADING CO.,LTD.(65%)	ELECTRO MECHANICAL PLANT(35%)	42,775,000
1027	11/03/94	UNISEED-VIETNAM CO.,LTD	ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด	JV	VUNG TAU	UNISEEDS CO.,LTD(50%)	BARIA-VUNG TAU AGRICULTURAL TECHNICAL SERVICE COMPANY(50%)	400,000
1046	17/11/94	ADVANCED PAINT & CHEMICAL S. VN. CO.	ผลิตภัณฑ์	JV	LONG AN	PACIFIC STRATEGIC COMPANY LTD.(70%)	DONG TAM TRADING CONSTRUCTION CO.,LTD.(30%)	1,430,000
1066	06/12/94	HIEP THANH II SHRIM CULTURE JV	เลี้ยงกุ้ง	JV	MINH HAI		HIEP THANH COMPANY LIMITED(50%)	1,285,600

เลขที่ใบ อนุญาติ	วันที่ได้รับ อนุญาติ	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
1082	15/12/94	UR INDUSTRIAL DEVELOPMENT COL.LTD.	ผลิตสิ่งต่าง ๆ	JV	HANOI	U.R. CHEMICAL CO.,LTD.(70%)	INDUSTRIAL DEVELOPMENT(30%)	550,000
1098	28/12/94	VIET THAI PIASICHEM CO.,LTD.	ผลิตเม็ด PVC	JV	SONG BE	THAI PLASTIC&CHEMICALS PUBLIC CO.,LTD.	VINAPLAST(31.7%)	2,993,331
1100	31/12/94	LONG BINH COMPANY	สร้างนิคมอุตสาหกรรม	JV	DONG NAI	BANGPAKONG INDUSTRIAL PARK II(70%)	SONADEZI(30%)	46,072,890
1123	25/01/95	HA LONG PLAZA CO.,LTD.	โรงแรมระดับ 3 ดาว	JV	QUANG NINH	SIAM INFINITY IMPORT-EXPORT CO.,LTD.	HALONG INVESTMENT FOR PRODUCTION DEVELOPMENT CO.	10,500,000
1288	24/06/95	HA LONG - DREAM HOTEL	โรงแรมและสปาไฮเปอร์ มาร์เก็ต	JV	QUANG NINH	S.K.R. INTERNATIONAL CO.,LTD.(30%)	GENERAL IMPORT- EXPORT CO.(70%)	11,000,000
1290	27/06/95	O.E.I.C. VIETNAM LTD.	ผลิตแบตเตอรี่ไฟฟ้า	JV	DONG NAI	ORIENTAL ELECTRIC INDUSTRY CO.,LTD	NHAT MINH ELECTRIC AND ELECTRONICS CO.	7,377,500
1351	18/08/95	HICRETE VIET SON CO.,LTD.	วัสดุก่อสร้าง	JV	HCMC	HIGH CRETE PRODUCTS&TECHNOL OGY CO.,LTD.(70%)	VIET SON CONSTRUCTION MATERIAL CO.(30%)	2,300,000
1361	26/08/95	LIEN HOA HOTEL	ปรับปรุงโรงแรม 3 ดาว	JV	VUNG TAU	(68.2%)	LIEN HOA TOURISM CO.,LTD (31.8%)	2,500,000

เลขที่ใบ อนุญาต	วันที่ได้รับ อนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
1387	30/09/95	TOA VIETNAM CO.,LTD.	ผลิตสิ่งต่าง ๆ	JV	SONG BE	TOA CO.,LTD., TOA PAINT(THAILAND) CO.,LTD.(70%)	THANH LE TRADE&EXPORT- IMPORT COMPANY(THALEXIM), LONG PHI IMPORTED- EXPORTED PRODUCTS&DEALER PARTNERSHIP LTD. (30%)	10,000,000
1399	20/10/95	VITHAZINCO	ผลิตผงตะกั่วอ็อกไซด์	JV	BAC THAI	TEPARAK INTERNATIONAL CO.,LTD.(55%)	THAI NGUYEN NON- FERROUS METAL CO.(55%)	7,200,000
1420	31/10/95	AUTOMOBILE-MOTORCYCLE PARTS MAN. JV	ผลิตอะไหล่ประกอบ จักรยานยนต์	JV	HAI HUNG	THAI SUMMIT AUTOPARTS INDUSTRY CO.,LTD., SKR INTERNATIONAL CO.,LTD., NEW CHIP XENG CO.,LTD.(LAOS)(70%)	GELEXIMCO(30%)	39,000,000
1442	12/09/95	STAR CONCRETE GROUP VIETNAM(SCV)	ผลิตคอนกรีตสำเร็จรูป	JV	SONG BE	STAR CONCRETE GROUP(70%)	VIETNAM IMPORT- EXPORT&INTERNATIO NAL COOPERATION TRANSPORTATION(30%))	3,128,520

เลขที่ใบอนุญาต	วันที่ได้รับอนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
1543	04/16/96	DANANG CONSTRUCTION CONSULTANT CO.	บริษัทที่ปรึกษาก่อสร้าง	JV	DANANG	INDEX INTERNATIONAL GROUP CO.,LTD.	QUANGNAM-DANANG INVESTMENT CONSULTANCE COMPANY	320,000
1602	06/20/96	VMP. CO.,LTD.	อะไหล่รถจักรยานยนต์	JV	HCMC	C.M.INDUSTRY CO.,LTD.	SPECIAL AQUA PRODUCTS IMPORT-EXPORT COMPANY, TRADE&SERVICE CO.,LTD.	3,000,000
1608	06/26/96	LUCKY STAR PIAST JOINT VENTURE	จุฬาลักษณ์อุตสาหกรรม	JV	DONG NAI	POLYMERS MARKETING CO.,LTD	PHUONG DONG CO.,LTD.	3,500,000
1618	06/29/96	AMATA POWER (BIEN HOA) LTD.	โรงไฟฟ้า	JV	DONG NAI	AMATA POWER LTD., POWER FIN S.A.	MODERN LONG BINH INDUSTRIAL ZONE DEVELOPMENT COMPANY	110,000,000
1625	07/12/96	TN. MANUFACTURING CO.,LTD.	เครื่องหั่นน้ำ (แชมพู ญ)	JV	HA NOI	NMT LTD.	TN.VINATHAI CO.,LTD.	2,122,000
1634	07/27/96	SONG DUONG CONS. MATER PRO. & SUP. CO.	วัสดุก่อสร้าง	JV	HA NOI	RED RIVER CONCRETE LTD.	WATERWAY TRANSPORTATION NO.1 COMPANY, INVESTMENT CONSULTANCE CO.,LTD.	2,108,000

เลขที่ใบ อนุญาต	วันที่ได้รับ อนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
1678	09/19/96	3K BATTERY (VIETNAM) CO.,LTD.	แบตเตอรี่รถยนต์ มอเตอร์ไซด์	JV	HCMC	THAI STORAGE BATTERY CO.,LTD	ELECTRIC- ELECTRONICS PRODUCTION&IMPORT -EXPORT COMPANY	2,000,000
1690	10/01/96	KARAT	เครื่องสุขภัณฑ์	JV	SONG BE	KARAT SANITARY WARE PUBLIC CO.,LTD.	SONG BE PRODUCTION&IMPORT -EXPORT COMPANY	16,000,000
1742	11/18/96	KARAT HAI HUNG	เครื่องสุขภัณฑ์	JV	HAI HUNG	KARAT SANITARYWARE	HAI HUNG CONSTRUCTION COMPANY, HAI HUNG INVESTMENT AND DEVELOPMENT COMPANY	16,000,000
1756	11/25/96	VIETTHAI INDUSTRIAL PLASTIC CO.,LTD.	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	JV	HCMC	SRITHAI SUPERWARE PUBLIC, P.E.T.THAILAND CO.,LTD.	DAI VIET PLASTIC CO.,LTD.	15,000,000
1765	12/07/96	MACHINO AUTO-PATRS CO.,LTD.	ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์	JV	HA NOI	ASIAN HONDA MOTOR, SHOWA CORP., ITOCHU CORP.	MACHINO AUTO-PARTS CORPORATION	18,477,436
1769	12/09/96	YBB	เหมืองหินสำหรับทำปูน ซีเมนต์	JV	YEN BAI	BANPU PUBLIC CO.,LTD.	YEN BAI MINERAL COMPANY	5,996,000
1793	12/30/96	BETAGRO BIHIMEX PEEDMILL CO.,LTD.	อาหารสัตว์	JV	DONG NAI	BETAGRO AGRO GROUP(PUBLIC) CO.,LTD.	BIEN HOA IMPORT- EXPORT COMPANY	4,710,000

เลขที่ใบ อนุญาต	วันที่ได้รับ อนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
1795	01/02/97	INOUE RUBBER VIETNAM CO.,LTD.	ยางจักรเย็บ มอเตอร์ไซด์	JV	VINH PHU	ASIAN INOUE RUBBER PTE.LTD, INOUE RUBBER(THAILAND)	SAO VANG RUBBER COMPANY	32,700,000
1803	01/08/97	ASIA JOINT VENTURE CO.	กระเบื้องปูพื้น	JV	LONG AN	SRINAKORN IM- EXPORT, JOY CONSTRUCTION CO.,LTD	TUONG NGUYEN TRADE&SERVICE CO.,LTD.	7,200,000
1820	01/20/97	NORTHBRIDGE HANOI	ธุรกิจก่อสร้าง	JV	HA NOI	NORTHBRIDGE COMMUNITIES LIMITED	HANOI CONSTRUCTION NO.9 COMPANY	236,000,000

รวม 68 โครงการ

ที่มา : เอกสารจากกระทรวงการวางแผนและการลงทุนเวียดนาม

เอกสารจากสถานกงสุลใหญ่ประจำนคร โฮจิมินห์

Vietnam Economic Times

รวบรวม โดย วิทยุอาทิตย์ ศรีพนา

ตารางโครงการการลงทุนแบบทุนต่างชาติ 100% (1988- 20 มกราคม 1997)

เลขที่ใบ อนุญาต	วันที่ได้รับ อนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
218	30/07/91	VITA MINERAL WATER ENTERPRISE	ผลิตน้ำแร่	100%	AN GIANG	HWA YANG TRADING		100,000
304	09/01/92	PILOT AND TOKAI	ผลิตปลาตาก	100%	HCMC	PILOT PEN CO., TOKAI SEIKI CO.		2,015,337
388	25/07/92	AGRI MAC CO.,LTD.	แปรรูปข้าว	100%	LONG AN	AGRIMAC CO.,LTD.		2,000,000
545	11/03/93	C.P. VIETNAM LIVESTOCK CO.,LTD.	ผลิตอาหารสัตว์	100%	DONG NAI	BANGKOK FEEDMILL CO.,LTD.	UNION OF VINH PHU PAPER ENTERPRISES, UNION OF MINING WOOD ENTERPRISES	22,013,000
566	01/04/93	POLAR INTERNATIONAL VN CO.,LTD.	น้ำดื่ม	100%	DONG NAI	POLAR INTERNATIONAL CO.,LTD.		1,000,000
619	11/06/93	ADVANCE PHARMA VN CO.	เลี้ยงไก่	100%	DONG NAI	ADVANCE PHARMA CO.,LTD., CHAROEN POKPHAND ENTERPRISE CO.,LTD.		4,513,000
624	06/15/93	THAI VIET INTERNATIONAL CO.	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	100%	DONG NAI	KONGKA KNITTING FACTORY CO.		1,500,000
636	15/07/93	P.P.M.G.	แปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร	100%	QUANGNAM - DANANG	P.PROSPER MASTER GROUP		1,290,000

เลขที่ใบ อนุญาต	วันที่ได้รับ อนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
809	26/02/94	UNIQUE GAS & PETROCHEMICAL (VN) CO.	บรรจุภัณฑ์	100%	DONG NAI	UNIQUE GAS&PETROCHEMICAL S CO., MITSUI CO.,LTD.		6,666,000
937	08/08/94	DECHA FISHING NET IND. CO.,LTD.	ผลิตแหอวน	100%	CAN THO	DECHAPANICH FISHING NET FACTORY		13,476,000
968	29/08/94	MODERN FOOD VIETNAM IND. LTD.	แปรรูปวัตถุดิบส่งออก	100%	SONG BE	MODERN FOOD INDUSTRIES CO.,LTD.		1,000,000
1004	07/10/94	PRANDA JEWELRY VIETNAM CO.,LTD.	เครื่องประดับ	100%	DONG NAI	PRANDA JEWELRY PUBLIC COMPANY		3,080,000
1053	23/11/94	RED BULL VIETNAM CO.,LTD.	เครื่องดื่ม	100%	SONG BE	E.P.C. RICE TRADING CO.,LTD.		2,786,400
1102	11/01/95	VIETNAM TNT FIBERS CO.,LTD.	ผลิตเส้นด้าย	100%	SONG BE	TORAY NYLON THAI CO., G&T EQUITIES SDN, MITSUI&CO.		1,814,080
1139	15/02/95	SUCCESS VIETNAM CO.,LTD.	ปลูกกล้วยไม้	100%	LAM DONG	SUCCESS FLOWER CO.,LTD.		800,000
1321	18/07/95	SIAM BROTHERS VIETNAM CORP.,LTD.	ผลิต PP PE	100%	HCMC	SIAM BROTHERS CORP.,LTD.		6,097,000
1455	23/12/95	VINA GLASS INDUSTRIES LIMITED	ผลิตขวดแก้ว	100%	SONG BE	THAI GLASS INDUSTRIES PUBLIS CO.,LTD.		34,000,000
1471	01/08/96	URAI PHANICH (VIETNAM) CO.,LTD.	ผลิตสี	100%	DONG NAI	URAI PHANICH CO.,LTD.		6,401,140

เลขที่ใบ อนุญาต	วันที่ได้รับ อนุญาต	ชื่อบริษัท	กิจการ	รูปแบบการลงทุน	จังหวัดหรือท้องที่	ผู้ลงทุนฝ่ายไทย	ผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม	มูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้น (เหรียญสหรัฐ)
1587	06/10/96	CHAROEN POKPHAND-VIETNAM CO.,LTD.	เลี้ยงไก่อาหารสัตว์	100%	HA TAY	CHAROEN POKPHAND GROUP CO.,LTD.		30,000,000
1606	06/25/96	SIAM SUPER STREAM CO.,LTD.	เครื่องดื่ม	100%	PKU YEN	U.T.INTER TRADING CO.,LTD. THAI NAKORN PATANA CO.,LTD		4,360,000
1611	06/27/96	SRITHEP THAI PLASCHEM (VIETNAM) LTD.	เม็ดพลาสติก	100%	DONG NAI	SRITHEP THAI PLASCHEM LTD.		22,000,000
1629	07/20/96	JFT EXTRUSIONS (SAIGON) LTD.	วัสดุใช้ในกิจการก่อสร้าง	100%	DONG NAI	JFT EXTRUSIONS(SAIGON)H OLDING PTE.,LTD.		8,575,000

รวม 22 โครงการ

ที่มา : เอกสารจากกระทรวงการวางแผนและการลงทุนเวียดนาม

เอกสารจากสถานกงสุลใหญ่ประจำนคร โฮจิมินห์

Vietnam Economic Times

รวบรวม โดย รัญญาทิพย์ ศรีพนา

ข้อดีและข้อเสียของการร่วมทุนเมื่อเทียบกับการลงทุนด้วยทุนต่างชาติ

100%

โครงการลงทุนของไทยส่วนใหญ่ในเวียดนามเป็นโครงการลงทุนในรูปแบบร่วมทุน เราอาจประเมินข้อดีและข้อเสียของการร่วมทุนและการลงทุนด้วยทุนต่างชาติ 100% ได้ดังนี้

ข้อดีของการลงทุนแบบร่วมทุน มีดังนี้

ประการแรก นักลงทุนต่างชาติส่วนใหญ่ไม่ต้องรับผิดชอบต่อเรื่องเอกสารในการอนุมัติโครงการต่อกระทรวงการวางแผนและการลงทุน โดยสามารถผลักดันให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของผู้ลงทุนฝ่ายเวียดนาม ซึ่งการติดตามเรื่องระหว่างคนเวียดนามด้วยกันมักจะทำได้ง่ายกว่า ในขณะที่การลงทุนแบบใช้ทุนต่างชาติ 100 % ผู้ลงทุนต่างชาติต้องติดต่อเองทุกประการ

ประการที่สอง นักลงทุนต่างชาติสามารถแบ่งเบาความรับผิดชอบในการบริหารโครงการและบริหารบุคคลของบริษัทร่วมทุนให้กับผู้ร่วมทุนชาวเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเจรจากับพนักงานหรือคนงานของบริษัทซึ่งเป็นคนเวียดนามด้วยกันอันจะสามารถช่วยหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง หรือความไม่เข้าใจที่อาจเกิดขึ้นได้จากความแตกต่างของขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมและภาษา ดังที่เกิดขึ้นระหว่างนายจ้างเกาหลีใต้และลูกจ้างชาวเวียดนาม

ประการที่สาม การร่วมทุนถือเป็นการลดความเสี่ยงสำหรับนักลงทุนไทย ที่จะประสบความล้มเหลวหรือขาดทุนเพราะผู้ร่วมทุนฝ่ายเวียดนามเองก็ต้องปกป้องผลประโยชน์ของโครงการเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพราะในกรณีที่เกิดความล้มเหลวหรือเกิดการขาดทุนขึ้น ฝ่ายเวียดนามก็จะมีส่วนขาดทุนไปด้วย

ประการที่สี่ การร่วมทุนเป็นการช่วยนักลงทุนไทยหรือต่างชาติทั่วไป หลีกเลี่ยงการทุ่มทุนมหาศาลในโครงการหนึ่งๆ ซึ่งอาจมีความเสี่ยงในตัวไม่มากนักน้อย และยังเป็นภาระแบ่งงาน ผ่อนภาระให้ฝ่ายเวียดนามเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นผู้ในการหาที่ตั้งโรงงานหรือบริษัท เครื่องมืออุปกรณ์หรือโรงงานหากเป็นของเก่าซึ่งจะนำมาซ่อมแซม ปรับปรุงใช้ใหม่ได้ ยิ่งกว่านี้ ผู้ร่วมทุนฝ่ายเวียดนามจะเป็นผู้ดำเนินการโดยตรงเกี่ยวกับสิทธิการใช้ที่ดินเป็นต้น

ข้อเสียของการลงทุนแบบร่วมทุน

สิ่งสำคัญของการลงทุนแบบร่วมทุนนี้ อยู่ที่การมีผู้ร่วมลงทุนที่ดี ทำงานจริงจัง มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่ม มีการจัดการที่ดี มีความซื่อตรงและเที่ยงธรรม ไม่คำนึงถึงแต่เพียงผล

ประโยชน์ฝ่ายตน ไม่เอาโรคเอาเปรียบ ฟังความเห็นของผู้ร่วมทุนต่างชาติ ในความเป็นจริงในขณะนี้ นักลงทุนไทยมักประสบปัญหาในประเด็นที่ผู้ร่วมลงทุนฝ่ายเวียดนามไม่เข้าใจวิธีการแบ่งหน้าที่ การรับผิดชอบทั้งในด้านการบริหารและด้านทุนอย่างที่เราควรจะเป็น ขณะเดียวกันต้องการผลประโยชน์สูงสุด จึงอาจทำให้การลงทุนแบบร่วมทุนต้องประสบกับข้อจำกัดสำคัญในเรื่องการเจรจาต่อรองที่เป็นไปอย่างยืดเยื้อ ด้วยเหตุผลของความไม่ไว้วางใจ ความระแวงสงสัยที่ฝ่ายเวียดนามมีต่อผู้ร่วมทุนต่างชาติ เมื่อการเจรจาดำเนินการต้องใช้เวลานาน ในที่สุดนักลงทุนต่างชาติก็จำเป็นต้องล้มเลิกความตั้งใจในการลงทุนเพราะสูญเสียทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายสูงโดยเปล่าประโยชน์ระหว่างการรอเพื่อเจรจาดังกล่าว

นอกจากนี้ การร่วมทุนในเวียดนาม ยังมีความเสี่ยงในการถูกยึดทรัพย์ และถูกกล่าวหาด้วยข้อหาต่าง ๆ นานา สาเหตุที่ทำให้เกิดสิ่งเหล่านี้ได้ก็เนื่องมาจากความไม่เด่นชัดและความลักลั่นของกฎหมายและกฎระเบียบการลงทุนนั่นเอง

ข้อจำกัดอีกประการของการลงทุนแบบร่วมทุนก็คือ นักลงทุนไทยจะไม่มีสิทธิขาดในการบริหารงาน เพราะฝ่ายผู้ร่วมทุนเวียดนามก็มีสิทธิเสี่ยงในการบริหารงานด้วยเช่นกัน ยิ่งกว่านั้น สิทธิในการออกเสียง การจัดการ การบริหารและการใช้เงินมิได้เป็นไปตามสัดส่วนของการลงทุน ซึ่งฝ่ายเวียดนามจะมีส่วนลงทุนในสัดส่วนที่น้อยกว่าการลงทุนของชาวต่างชาติ ที่สำคัญผู้อำนวยการของบริษัทร่วมทุนมักจะเป็นชาวเวียดนามซึ่งมีอำนาจเด็ดขาดในการตัดสินใจ แม้จะมีคณะกรรมการบริหารก็ตาม นอกจากนี้การลงทุนแบบร่วมทุนยังประสบกับความเสี่ยงอีกบางประการดังเช่นในกรณีที่โครงการลงทุนดำเนินไปด้วยดี ฝ่ายเวียดนามอาจต้องการเป็นเจ้าของโครงการแต่เพียงผู้เดียวและอาจยึดทรัพย์สินหรือเครื่องมือการผลิตของต่างชาติโดยใส่ข้อหาบางประการให้แก่การลงทุนต่างชาติได้

การเลือกการลงทุนของนักลงทุนไทยจะอยู่ในรูปแบบใด ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและชนิดของการลงทุน จะสังเกตเห็นได้ว่าการลงทุนที่ต้องใช้พื้นที่มาก ดังเช่นการตั้งนิคมอุตสาหกรรม การสร้างสนามบิน การสร้างโรงแรม การสร้างโรงงานผลิตอาหารสัตว์ซึ่งต้องใช้วัตถุดิบท้องถิ่นด้วย ซึ่งต้องใช้เงินทุนค่อนข้างสูง และการลงทุนที่ต้องใช้แรงงานท้องถิ่น เช่น โรงงานทอผ้า การผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค เป็นต้น นักลงทุนไทยมักจะเลือกลงทุนในลักษณะร่วมทุนทั้งนี้เพื่อลดความเสี่ยงโดยให้ฝ่ายเวียดนามช่วยร่วมรับผิดชอบด้วย ขณะเดียวกันรัฐบาลเวียดนามจะเลือกให้การอนุมัติแก่การลงทุนประเภทใด ขึ้นอยู่กับความสามารถในการร่วมทุนของฝ่ายเวียดนาม เทคโนโลยีที่จะได้รับถ่ายทอดจากการร่วมลงทุนกับต่างชาติ ในประเภทการลงทุนที่ฝ่ายเวียดนามไม่สามารถร่วมลงทุนด้วยได้ก็จะอนุมัติให้เป็นการลงทุนด้วยทุนต่างชาติ 100% ส่วนประเภทการลงทุนที่เป็นที่ต้องการและที่ฝ่ายเวียดนามพอมีความสามารถทำได้ และจะเป็นทางที่จะได้รับการถ่ายทอด

ทอเทคโนโลยี การอนุมัติการลงทุนนั้นจะเป็นแบบการร่วมทุน ดังเช่นการลงทุนด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร การผลิตสินค้าอุปโภค บริโภคประเภทต่างๆ ที่สามารถส่งออกไปขายในต่างประเทศได้ เป็นต้น

ประเภทของสาขาการลงทุนของไทยในเวียดนาม

สำหรับประเภทของการลงทุนของไทยในเวียดนามนั้น ก่อนข้างจะกระจัดกระจายหลายสาขา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในลักษณะร่วมทุน สามารถแยกออกตามประเภทธุรกิจของโครงการที่ได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลเวียดนามดังนี้

1. สาขาเกษตรกรรม ประมงและการแปรรูปผลผลิตทางเกษตร อันได้แก่ การเลี้ยงกุ้ง การเลี้ยงไก่ การปลูกกล้วยไม้
2. อุตสาหกรรมอาหาร ดังเช่น การแปรรูปอาหาร อาหารทะเล อาหารสัตว์ และผลิตภัณฑ์เกษตรต่างๆ ดังเช่นปลากระป๋อง สัตว์ประดักกระป๋อง การผลิตแป้งมันสำปะหลัง การแปรรูปถั่วลิสงส่งออก การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด
3. สาขาอุตสาหกรรม และการก่อสร้าง ได้แก่ การสำรวจและการขุดแร่ ขุดพลอย การเจียรไนพลอย การผลิตวัสดุก่อสร้าง เตาแก๊สและถังบรรจุแก๊ส การผลิตแก๊สเหลว การผลิตเม็ด พี วี ซี การผลิตมอเตอร์ไฟฟ้า การผลิตผงตะกั่วออกไซด์ การผลิตอะไหล่ประกอบจักรยานยนต์ การผลิตขวดแก้ว การผลิตแหวน การผลิตสี การทำคอนกรีตสำเร็จรูป การสร้างโรงแรม ที่อยู่อาศัย สำนักงาน ศูนย์การค้าธุรกิจ
4. การบริการ ได้แก่การให้บริการสนามกอล์ฟ ร้านอาหาร ภัตตาคาร และธุรกิจการท่องเที่ยว และการให้เช่าที่อยู่อาศัย
5. การผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค ดังเช่นกระดาสีเช็ดหน้า ผ้าอนามัย ไฟแช็ค ปากกา น้ำดื่ม เสื้อผ้าสำเร็จรูป เส้นด้าย
6. การพัฒนาที่ดิน อันรวมถึงการสร้างนิคมอุตสาหกรรม
7. การสาธารณูปโภค อาทิ ไฟฟ้า

ตาราง โครงการการลงทุนไทยในเวียดนามแยกตามสาขา (1988-มกราคม 1997)

สาขา	จำนวนโครงการ
1. การเกษตร	12
2. อุตสาหกรรมอาหารและการแปรรูปอาหาร	12
3. อุตสาหกรรมต่างๆ การก่อสร้าง วัสดุการก่อสร้าง	40
4. การบริการ(รวมโรงแรม)	14
5. สินค้าอุปโภคบริโภค	12
6. การพัฒนาที่ดิน	3
7. ระบบสาธารณูปโภค	1
รวม	94

ที่มา : เอกสารจากสถานกงสุลใหญ่ไทยประจำนครโฮจิมินห์ เสนอในการประชุมทางวิชาการ “เวียดนามศึกษา” จัดโดยสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานกองทุนวิจัยแห่งประเทศไทย ระหว่างวันที่ 20-21 กุมภาพันธ์ 1997 ณ โรงแรมเอมบาซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน จ.ชลบุรี

**ตัวอย่างโครงการลงทุนที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการและโครงการที่น่าจะมี
ู่ทางที่ดี(แยกตามประเภทการลงทุน)**

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โครงการลงทุนไทยที่ขออนุมัติต่อคณะกรรมการว่าด้วยความร่วมมือและการลงทุนแห่งรัฐหรือต่อกระทรวงการวางแผนและการลงทุนนับตั้งแต่ปี 1993 เป็นต้นมา เป็นโครงการที่มีขนาดและมูลค่าการลงทุนสูงกว่าโครงการในช่วงเวลาก่อนหน้านี้ โครงการลงทุนดังกล่าว พอที่จะยกเป็นตัวอย่างได้ดังนี้

1. ด้านการเกษตร และป่าไม้ อันประกอบด้วย

การผลิตอาหารสัตว์ ดังเช่น การเลี้ยงไก่และผลิตอาหารสัตว์ ในโครงการ CP-Vietnam Livestock Co. Ltd. ที่ Bien Hoa (22 ล้านเหรียญสหรัฐ)⁶² และที่ Ha Tay (30 ล้านเหรียญสหรัฐ)⁶³ และในโครงการร่วมทุนของบริษัท Betagro Bihimex Feedmill Co.Ltd. (4.71 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การเลี้ยงไก่และผลิตอาหารสัตว์ ในโครงการร่วมทุน Viet-Thai Poultry International (12 ล้านเหรียญสหรัฐ)⁶⁴

การเลี้ยงไก่ในโครงการเงินทุนต่างชาติ 100% Advance Pharma VN Co. (4.51 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การผลิตน้ำตาล ในโครงการร่วมทุน Vietnam-Mitr Phol Sugar Corp (85 ล้านเหรียญสหรัฐ)⁶⁵

2. ด้านอุตสาหกรรมทั่วไป ดังเช่น

การบรรจุแก๊สหุงต้ม ในโครงการร่วม Unique Gas & Petrochemical (VN) Co. (6.66 ล้านเหรียญสหรัฐ) และในโครงการร่วม Vietnam LPG Co. Ltd. (15.04 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การผลิตเม็ด พีวีซี ในโครงการร่วม Viet-Thai Plastchem Co. Ltd. (2.99 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การผลิตสี ในโครงการร่วม TOA Vietnam Co.Ltd. (10 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การผลิตมอเตอร์ไฟฟ้า ในโครงการร่วม O.E.I.C. Vietnam Ltd.(7.38 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การผลิตผงตะกั่วออกไซด์ ในโครงการร่วม VITHAZINCO (7.20 ล้านเหรียญสหรัฐ) ของบริษัทเทพารักษ์

การผลิตคอนกรีตสำเร็จรูป ในโครงการร่วม Star Concrete Group Vietnam (SCV) (3.13 ล้านเหรียญสหรัฐ)⁶⁶

การผลิตขวดแก้ว ในโครงการทุนต่างชาติ 100 % VINA Glass Industries Ltd.(34 ล้านเหรียญสหรัฐ)⁶⁷

⁶²Vietnam Economic Times, July 1996, p.13

⁶³Bangkok Post, 10 April 1996 และ Bangkok Post, 7 May 1996

⁶⁴Bangkok Post, 7 May 1996

⁶⁵Bangkok Post, 2 April 1996

⁶⁶“Foreign Investment Licensed”, Vietnam Economic Times, January 1996 , p.8

การผลิต อะไหล่ ประกอบรถจักรยานยนต์ ในโครงการร่วมทุน Automobile&Motorcycle Parts Manufacturing Joint Venture Co.Ltd. (39 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การผลิตยางรถจักรยานยนต์ในโครงการร่วมทุน Inoue Rubber Vietnam Co.,Ltd. (32.70 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การผลิตชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ในโครงการร่วมทุน Machino Auto-Parts Co.,Ltd. (18.47 ล้านเหรียญสหรัฐ)

3. ด้านการบริการ โรงแรม ท่องเที่ยว อันรวมถึงการก่อสร้างโรงแรม ที่อยู่อาศัย สำนักงานอื่นประกอบด้วย

การสร้างสนามกอล์ฟ ในโครงการร่วมทุน Kings Valley Corp. Ltd. (21.87 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การสร้างโรงแรมมาตรฐานสากล ในโครงการร่วมทุน Hanoi Lake View Sport Co. (14.19 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การสร้างโรงแรมระดับ 5ดาว ในโครงการร่วมทุน S.A.S. CTAMAD Co. Ltd.(42.77 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การสร้างโรงแรมระดับ 3ดาว ในโครงการร่วมทุน Ha Long Plaza Co. Ltd.(10.50 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การสร้างโรงแรมและซูปเปอร์มาร์เก็ต Halong-Dream Hotel (11 ล้านเหรียญสหรัฐ)

การสร้างที่อยู่อาศัยให้ชาวพาร์ตเมนต์ “Central Park” ในโครงการร่วมทุน TN Development Co. Ltd. (7.14 ล้านเหรียญสหรัฐ)

4. ด้านการผลิตสินค้าอุปโภค บริโภค

การผลิตผ้าอนามัยยี่ห้อ Softina ในโครงการร่วมทุนของบริษัท TN Vinathai Co.Ltd. แม้ทุนของโครงการทั้งสิ้นมีเพียง 2.28 ล้านเหรียญสหรัฐ เท่านั้น แต่ก็ยังเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร นับตั้งแต่ในขั้นตอนการลงทุน อีกทั้งความนิยมในผลิตภัณฑ์ของตลาดเวียดนาม

^a “Foreign Investment Licensed”, Vietnam Economic Times, February 1996 , p.11

5. ด้านการพัฒนานิคมอุตสาหกรรม อันประกอบด้วย

การสร้างนิคมอุตสาหกรรม Amata City ที่ Bien Hoa ในโครงการร่วมทุนของบริษัท Long Binh company (46.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)⁶⁸ ระหว่างบริษัทบางปะกง อินดัสเตรียล ปาร์ค 2 (70%) และวิสาหกิจของเวียดนาม SONADEZI

การสร้างโรงงานไฟฟ้า ในโครงการพัฒนานิคมอุตสาหกรรม Amata Power ที่ Bien Hoa (200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) อันเป็นการร่วมทุนระหว่าง Amata Power Ltd., Tractable of Belgium และรัฐบาลเวียดนาม

นอกจากนี้ มีโครงการลงทุนไทยที่สำคัญที่กำลังอยู่ในระหว่างศึกษาความเป็นไปได้ หรืออยู่ในระหว่างรอการอนุมัติกระทรวงการวางแผนและการลงทุน ดังเช่น

โครงการสร้างโรงงานผลิตปูนซีเมนต์ (630 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ของกลุ่ม Manager (Manager Group) และสยามซีเมนต์

โครงการแยกแร่ เกล็ดิน และคาร์บอนเตจากเคลเซียมของบริษัทบ้านปู ซึ่งเป็นบริษัทที่มีความชำนาญในการทำอุตสาหกรรมถ่านหิน

โครงการพัฒนาเครือข่ายคมนาคมอันรวมถึงการสื่อสารผ่านดาวเทียมและโทรศัพท์ ของการร่วมทุนระหว่างบริษัท Jasmine International Plc บริษัท Italian-Thai Development บริษัท Nomura Securities เป็นต้น กับกระทรวงกลาโหมเวียดนาม โครงการนี้ได้รับความเห็นชอบขั้นต้นจากกระทรวงกลาโหมเวียดนามแล้ว (4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)

โครงการพัฒนานิคมอุตสาหกรรม Dinh Vu ที่เมืองไฮฟอง เป็นการร่วมทุนมูลค่าเงินทุน 80 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ระหว่างบริษัทของเบลเยียม สหรัฐฯ และไทย International Port Engineering and Management of Belgium(IPEM), Asian Infrastructure Development(AID) ซึ่งมีกลุ่มบ้านฉางถือหุ้นอยู่ และ American International Group(AIG) และฝ่ายเวียดนามคือ Hai Phong Transport Engineering⁶⁹ โครงการนี้ได้ผ่านความเห็นชอบขั้นต้นจากเจ้าหน้าที่เมืองไฮฟองแล้ว

โครงการร่วมทุนในการสร้างโรงงานน้ำตาล ระหว่าง Tate&Lyle Investment Ltd. (60%) ซึ่งเป็นบริษัทของอังกฤษ Vietnam Fund Ltd. (15%) ซึ่งเป็นวิสาหกิจของเวียดนาม และ

⁶⁸ “Under Construction”, *Vietnam Economic Times*, January 1996 , p.22

⁶⁹ “Thai stake in industrial park venture”, *Bangkok Post* 12 April 1997; ดู “Three agreements on economic zone”, *Bangkok Post* 25 October 1996; และ “Consortium to invest B20b in port project in Vietnam”, *Bangkok Post* 23 December 1996

บริษัทน้ำตาลมิตรผล (15%) ⁷⁰ ซึ่งเป็นบริษัทน้ำตาลไทย โรงงานนี้จะมีสามารถในการหีบอ้อย 6,000 ตันต่อวัน

อนึ่ง ในขณะนี้ ธนาคารไทยที่ได้เปิดสาขาในประเทศเวียดนามแล้วมีดังนี้

1. ธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) มีสาขาใหญ่อยู่ที่นครโฮจิมินห์ เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี 1992 และมีสาขาย่อยอยู่ที่กรุงฮานอย เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนมกราคม 1995
2. ธนาคารทหารไทย มีสาขาอยู่ที่นครโฮจิมินห์ เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี 1992 และมีสำนักงานตัวแทนที่กรุงฮานอยได้รับอนุมัติในปี 1995

สำหรับการตั้งสำนักงานตัวแทนของธนาคารอื่นๆ มีดังนี้

1. สำนักงานตัวแทนของธนาคารกรุงไทย ณ กรุงฮานอยได้รับอนุมัติในปี 1995
2. สำนักงานตัวแทนของธนาคารศรีอยุธยา ณ กรุงฮานอยได้รับอนุมัติในปี 1995
3. สำนักงานตัวแทนของธนาคารกสิกรไทย ณ กรุงฮานอยได้รับอนุมัติในปี 1995
4. สำนักงานตัวแทนของธนาคารนครหลวงไทย ณ กรุงฮานอยได้รับอนุมัติในปี 1996
5. สำนักงานตัวแทนของ Nava Finance and Securities Co. Ltd. ได้รับอนุมัติให้ตั้ง ที่นครโฮจิมินห์⁷¹

นอกจากนี้ยังมีการร่วมทุนในด้านการธนาคาร อันได้แก่ธนาคารร่วมทุน Vina Siam⁷² ซึ่งได้รับอนุมัติในปี 1995 เป็นการร่วมทุนระหว่าง ธนาคารไทยพาณิชย์ กลุ่มเจริญโภคภัณฑ์ (ฝ่ายไทยลงทุนร้อยละ 50) และธนาคารเพื่อการเกษตรของเวียดนาม (ร้อยละ 50) โดยมีสำนักงานอยู่ที่ นครโฮจิมินห์⁷³

⁷⁰ "Sugar firm plans Indochina entry, take over of mill", **Bangkok Post** 5 March 1996; "Mitr Phol signs deal to build sugar mill in Vietnam", **Bangkok Post** 6 September 1996

⁷¹ **The Nation**, 21 September 1994

⁷² เป็นธนาคารร่วมทุนแห่งที่ 4 นอกเหนือจาก ธนาคาร First Vina (ร่วมทุนระหว่างเกาหลีใต้และเวียดนาม) ธนาคาร Indo Vina (ร่วมทุนระหว่างอินโดนีเซียและเวียดนาม) ธนาคาร VID Public (ร่วมทุนระหว่างมาเลเซียและเวียดนาม)

⁷³ จากการสัมภาษณ์คุณกิตติพงษ์ สุชาติ ณ ที่ทำการธนาคาร ณ นครโฮจิมินห์ วันที่ 22 พฤษภาคม 1996

ตัวอย่างบริษัทไทยสำคัญที่ลงทุนในเวียดนาม

กลุ่มเจริญโภคภัณฑ์ หรือซีพี

กลุ่มซีพี เริ่มเข้ามาทำธุรกิจในเวียดนามตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 80 เริ่มจากการค้าโดยได้ตั้งสำนักงานตัวแทน Evershine ในนครโฮจิมินห์ ต่อมาได้เริ่มธุรกิจการลงทุน และมีโครงการที่ได้รับอนุมัติหลายโครงการดังเช่น⁷⁴ โครงการผลิตอาหารสัตว์ของบริษัท C.P Vietnam Livestock Co. Ltd. ที่เบียนหัว จังหวัดด่งนาย⁷⁵ โครงการการเลี้ยงไก่ของบริษัท Advance Pharma Vietnam Co.Ltd. ที่จังหวัดด่งนาย⁷⁶ อันรวมถึงการเปิดร้านอาหารฟาสฟู้ด (Fast food) ใกล้เคียง 5 คาวที่นครโฮจิมินห์ โครงการเลี้ยงไก่และผลิตอาหารสัตว์ของบริษัท C.P Vietnam Co. Ltd. ที่ท่าเคย (35 กิโลเมตรจากกรุงฮานอย)⁷⁷ โครงการเลี้ยงกุ้งเพื่อการส่งออกโดยเป็นสัญญาร่วมมือทางธุรกิจ โครงการผลิตข้าวโพด และโครงการร่วมทุนธนาคาร อันได้แก่ธนาคาร Vina Siam ซึ่งเป็นการร่วมทุนระหว่างบริษัทเจริญโภคภัณฑ์ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารเพื่อการเกษตรของเวียดนาม (Bank of Agriculture)⁷⁸

⁷⁴"CP budgets B 17 bn. in Vietnam", *The Nation* 10 April 1996; "Fast food chain sells chicken franchise in VN", *The Nation* 4 April 1996

⁷⁵โครงการนี้ได้รับการอนุมัติการลงทุนเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 1993 หลังจากที่ได้รับอนุมัติการก่อสร้างและก่อสร้างแล้วเสร็จแล้ว ก็ได้เริ่มผลิตอาหารสัตว์ในเดือนกรกฎาคม 1994 โรงงานแห่งนี้มีกำลังการผลิตทั้งสิ้น 18,000 ตันต่อเดือนในเดือนมกราคม 1995 ทางโรงงานได้จัดอาหารขึ้นไปยังเจ้าหน้าที่กรุงฮานอย เพื่อเปิดตลาดทางภาคเหนือ และรองรับการขออนุมัติการลงทุนสร้างโรงงานทางภาคเหนือ ผลผลิตอาหารสัตว์นี้ ขายแต่ภายในประเทศเท่านั้น; จากการบรรยายของนายธีระศักดิ์ อูรณาน รองประธานบริษัท ในระหว่างการเยือนโรงงานผลิตอาหารสัตว์ของบริษัท C.P Vietnam Livestock Co. Ltd. ที่เบียนหัว จังหวัดด่งนาย วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 1996

⁷⁶ในโครงการนี้ Advance Pharma Vietnam จะส่งไก่ประมาณ 3,000 ตัวให้แก่ฟาร์มเลี้ยงไก่แต่ละฟาร์ม (264 ฟาร์มด้วยจำนวนไก่ทั้งสิ้น 959,000 ตัว) พร้อมด้วยเทคโนโลยี อาหารสัตว์ วัคซีนสัตว์และการประกันราคา

⁷⁷ขณะนี้อาหารสัตว์ของซีพีที่ขายในเวียดนามซึ่งอยู่ภายใต้ชื่อการค้า Hi-Gro มีส่วนขายในตลาดร้อยละ 30 ของตลาดเวียดนาม

⁷⁸จากการสัมภาษณ์คุณกิตติพงษ์ สุชาติ ผู้จัดการธนาคาร ณ ที่ทำการธนาคาร นครโฮจิมินห์ ในวันที่ 22 พฤษภาคม 1996; และดู "Thai Bank increase presence in Vietnam", *Bangkok Post* 29 January 1996

บริษัทบางปะกง อินดัสเตรียลปาร์ค 2

มีโครงการสำคัญในเวียดนามได้แก่ โครงการ Amata City (Bien Hao) ซึ่งเป็นโครงการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมที่ตำบลเบียนหัว จังหวัดด่งนาย (30 กิโลเมตรจากนครโฮจิมินห์) ดำเนินการโดยบริษัทร่วมทุน Long Binh Company หรือ Amata (Vietnam) อันเป็นการร่วมทุนระหว่างบริษัทบางปะกง อินดัสเตรียลปาร์ค 2 (70%) และวิสาหกิจเวียดนาม SONADEZI ซึ่งเป็นคณะกรรมการจัดการเกี่ยวกับนิคมอุตสาหกรรมของจังหวัดด่งนาย (30%) โครงการนี้ได้รับการอนุมัติเมื่อเดือนธันวาคม 1994 และเป็นโครงการนาน 50 ปี กล่าวคือโครงการนี้เช่าที่ดินรัฐบาลเวียดนามถึงปี 2044⁷⁹ เนื้อที่ในโครงการนี้มีถึง 700 เฮกตาร์และการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมนี้ประกอบด้วย 5 ระยะ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการขั้นที่หนึ่ง และคาดว่านิคมอุตสาหกรรมแห่งนี้จะปฏิบัติการได้ราวปี 2000 และจะมีโรงงานถึง 200 แห่ง กลุ่มอุตสาหกรรมที่ต้องการเช่าพื้นที่ในนิคมอุตสาหกรรม จะมีทั้งอุตสาหกรรมผลิตวัสดุก่อสร้าง การประกอบจักรยานยนต์ จนกระทั่งการผลิตเครื่องสำอาง ผลผลิตส่วนใหญ่ที่ผลิตใน Amata City นี้จะขายในตลาดภายใน⁸⁰

นอกจากนี้ บริษัทบางปะกง อินดัสเตรียลปาร์ค 2 โดย Amata City ยังมีโครงการสร้างนิคมอุตสาหกรรมเพื่อรองรับอุตสาหกรรมปิโตรเคมีแถบโรงกลั่นน้ำมันที่bungkwat (Dung Quat) ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยได้เสนอโครงการดังกล่าวภายใต้ชื่อ Dung Quat Amata Infrastructure Development⁸¹ อันจะเป็นนิคมอุตสาหกรรมแห่งที่สองของ บริษัทบางปะกง อินดัสเตรียลปาร์ค 2 ในเวียดนาม

ขณะนี้บริษัทบางปะกง อินดัสเตรียลปาร์ค 2 ได้ยื่นขออนุมัติการสร้างไฟฟ้าขนาด 120 เมกกะวัตต์ ภายใต้ชื่อ Amata Power Company Ltd ซึ่งมีมูลค่าถึง 110 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อป้อน

⁷⁹จากการบรรยายสรุปของนายกำจร วรวงศากุล ผู้ช่วยรองประธานเกี่ยวกับการร่วมทุนของบริษัท บริษัทบางปะกง อินดัสเตรียลปาร์ค 2 ในระหว่างการเยี่ยมชมนิคมอุตสาหกรรม Amata City ตำบลเบียนหัว จังหวัดด่งนาย ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 1996 ; ดู “Amata: A clean and green industrial park”, Quoc Te (Vietnam-Thailand 1976-1996), a special supplement of the World Affairs Weekly, August 1996; “Amata power plans massive investment”, The Nation March 16, 1996; 1; Vietnam Investment Review 25-31 December 1995 ; Vietnam News 5 December 1995

⁸⁰ “Amata committed to keep IZ clean”, Vietnam News 25-31 December 1995; “Bangpakong allots \$46 mn. for industrial park in VN” Bangkok Post 6 June 1995; เอกสารของ Amata City (Bien Hao) Vietnam; “จับตานิคมอุตสาหกรรมในเวียดนาม”, ฐานเศรษฐกิจ 13-15 ธันวาคม 2538

⁸¹ “No change to Amata zone plan”, Bangkok Post 7 March 1997; ดู “บางปะกงฯลุยโปรเจกต์แสนล้าน ผุดนิคมปิโตรเคมีในเวียดนาม”, ผู้จัดการรายวัน 10 มกราคม 2540 หน้า 3

โรงงานภายในนิคมอุตสาหกรรมที่เบียนหัว โดยในระยะแรกจะสร้างไฟฟ้าขนาด 20 เมกกะวัตต์ และในปี 2000 จะเพิ่มเป็น 120 เมกกะวัตต์

Amata Power Company Ltd เป็นการร่วมทุนระหว่าง Amata Power Ltd (60%) Power Fin SA ของเบลเยียม (30%) และ Amata (Vietnam) Co. Ltd (10%)⁸²

กลุ่มทีเอ็น

กลุ่มทีเอ็น ได้เข้าไปติดต่อกำรงธุรกิจในเวียดนามตั้งแต่ราวปี 1988 ทำธุรกิจลงทุนหลายด้านเช่น การผลิตผ้าอนามัยยี่ห้อ Softina โดยบริษัทร่วมทุน TN Vinathai Co.,Ltd. ซึ่งแม้ว่าจะใช้ทุนในการลงทุนน้อย แต่ก็ประสบความสำเร็จ การสร้างที่พักอาศัยให้เช่า “Central Park” โดยบริษัทร่วมทุน TN Development Co.,Ltd. และการผลิตแชมพู สบู่ เป็นต้นโดยบริษัทร่วมทุน TN Manufacturing Co.,Ltd.

บริษัทเทพารักษ์

ได้เข้าไปสำรวจตลาดในเวียดนามตั้งแต่ปลายปี 1988 เริ่มจากการขายไม้ เหล็ก แร่ดิบ สังกะสี และก็ได้ร่วมลงทุนเกี่ยวกับพลอย แต่ประสบปัญหามากมาย ในปัจจุบันมีการลงทุนในการผลิตผงตะกั่วออกไซด์ มูลค่า 7.2 ล้านบาท ผลผลิตที่ได้บางส่วนส่งออกต่างประเทศและบางส่วนขายภายในประเทศ โครงการนี้ได้เริ่มดำเนินการแล้ว⁸³

กลุ่มเบทาโกร

เริ่มเข้าเวียดนามและเปิดสำนักงานตัวแทนในปี 1995 ได้รับอนุมัติการลงทุนโครงการผลิตอาหารสัตว์ ที่เบียนหัว จังหวัดด่งนาย เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 1996 ภายใต้บริษัทร่วมทุนชื่อ Betagro Bihimex Feedmill Co.,Ltd. โดยกลุ่มเบทาโกรลงทุนร้อยละ 70⁸⁴ โรงงานนี้จะผลิตอาหารสัตว์ 3,000-4,000 ตันต่อเดือนในสองปีแรก และ 6,000 ตันต่อเดือนในปีที่สามของการผลิต⁸⁵

⁸² “Thai and Belgian power firms bid to supply Amata Industrial Zone”, *Vietnam Investment Review*, 13-19 May 1996

⁸³ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของบริษัทเทพารักษ์(ขอสงวนนาม) ณ กรุงเทพมหานคร วันที่ 15 พฤษภาคม 1996

⁸⁴ จากการสัมภาษณ์นายโยชิน รัตนวงศันรา ผู้อำนวยการบริษัท เบทาโกร (เวียดนาม) ณ ที่ทำการสำนักงานตัวแทน นครโฮจิมินห์ วันที่ 22 พฤษภาคม 1996 และจากการสนทนากับดร.อารยัน ตระหง่าน ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหาร เครือเบทาโกร วันที่ 31 มกราคม 1996 ณ นครโฮจิมินห์

⁸⁵ “Betagro plans expansion into China and Vietnam”, *Bangkok Post* 2 November 1996

บริษัทเอส เอ เอส เทรคคิง

ได้เข้าไปสำรวจตลาดในเวียดนามตั้งแต่ราวปี 1988 และ 1989 ได้รับอนุมัติโครงการสร้างโรงแรมระดับ 5 ดาวในปลายปี 1994 และได้มีการดำเนินการก่อสร้างแล้ว

กลุ่มผู้จัดการ

กลุ่มผู้จัดการ ได้รับการอนุมัติลงทุนในหลายโครงการ ดังเช่น โครงการผลิตหนังสือพิมพ์ Vietnam News โครงการสร้างโรงแรมของบริษัทร่วมทุน Hanoi Lake View Sport Company เป็นต้น

บทที่ 3

การอภิปรายผล

ข้อจำกัดและอุปสรรคของการลงทุนไทยในเวียดนาม

ข้อจำกัดและอุปสรรคของการลงทุนไทยในเวียดนามในปัจจุบัน เกิดจากทั้งทางฝ่ายเวียดนามและฝ่ายไทย แต่เงื่อนไขของข้อจำกัดและอุปสรรคดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้หากทั้งสองฝ่ายสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้สำเร็จ

ข้อจำกัดและอุปสรรคที่เกิดจากฝ่ายเวียดนาม

ข้อจำกัดและอุปสรรคอันสำคัญที่เกิดจากฝ่ายเวียดนาม ก็คือ ความไม่พร้อมของสภาพแวดล้อมการลงทุนในเวียดนาม อันได้แก่ ระบบสาธารณูปโภค ระบบกฎหมาย ระบบภาษี ระบบการเงินการธนาคาร ความซับซ้อนของระบบราชการ ความล่าช้าในการทำงานและการคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐในหลายๆ ระดับ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนที่อยู่ในอัตราสูงเกินควร การเปลี่ยนแปลงไปมาของกฎระเบียบต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎระเบียบเกี่ยวกับการลงทุนที่นักลงทุนไทยและต่างชาติมักนึกไม่ถึง อีกทั้งยังมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามในทันที

ประการแรก เกี่ยวกับความไม่พร้อมของระบบสาธารณูปโภค อันได้แก่ท่าเรือ ถนน สนามบิน ระบบพลังงานไฟฟ้า ระบบน้ำ การขนส่ง เป็นต้น เป็นข้อจำกัดสำคัญของการลงทุนทั้งของนักลงทุนไทยและของนักลงทุนต่างชาติทั่วไป อันเป็นการตัดโอกาสและตัดความเป็นไปได้ของการลงทุนนั้นๆ อนึ่ง การขาดความพร้อมในการป้อนพลังงานไฟฟ้ามีผลให้เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตในโรงงานดับบ่อยครั้ง ทำให้เครื่องจักรเสื่อมและชำรุดเสียหายได้ง่าย นอกจากนี้การขาดแคลนเส้นทางคมนาคม ขนส่ง ทำให้การลงทุนไม่สามารถกระทำได้

ประการที่สอง เกี่ยวกับระบบกฎหมายและระบบภาษี สืบเนื่องมาจากความไม่พร้อมของระบบกฎหมายเวียดนาม กฎหมายและกฎระเบียบ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการลงทุนต่างชาติจึงมีช่องโหว่และเกิดการตีความอย่างหลากหลาย ไม่ชัดเจนและเปลี่ยนแปลงได้ง่ายและบ่อยครั้ง นอกจากนี้แม้จะมีกฎระเบียบที่ออกมาใหม่ บางทีก็ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้

ประการที่สาม ปัญหาการคอร์รัปชัน สำหรับการคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐนั้นมีในหลายระดับและในขั้นตอนต่างๆ นับตั้งแต่ในขั้นตอนขอเข้าพบเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จนถึงในขั้นตอนการขออนุมัติโครงการการลงทุน นักธุรกิจไทยและต่างชาติมักจำต้องติดสินบน หรือให้ “ค่าน้ำร้อนน้ำ

ชา"เพื่อให้การติดต่อกันดำเนินไปด้วยดี อันทำให้ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนสูงเกินกว่าที่นักลงทุนคาดเอาไว้ นอกจากนี้ความซับซ้อนและความล่าช้าในการทำงานในระบบราชการยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการลงทุนสูงขึ้นอย่างคาดไม่ถึง จนนักธุรกิจบางรายไม่สามารถทนรับภาระดังกล่าวได้และต้องถอนตัวไปในที่สุด

ประการที่สี่ ข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการลงทุนไทยที่เกิดจากฝ่ายเวียดนามอีกประการก็คือ ค่าใช้จ่ายในทุกๆ ด้าน ทั้งในการเช่าที่ดิน ซึ่งมีราคาแพงและยังไม่สามารถนำที่ดินนั้นมาใช้เป็นหลักทรัพย์ในการค้ำประกันการกู้ยืมเงินเพื่อโครงการได้ ภาษีสินค้าและเครื่องจักรนำเข้าที่อยู่ในอัตราสูงมาก นอกจากนี้แล้ว อัตราค่าเช่าอาคารสำนักงาน ที่พัก ที่อยู่อาศัยยังอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับอัตราค่าเช่าในประเทศอื่นๆ

ราคาค่าเช่าที่ดินเพื่อการสร้างสำนักงานหรือเพื่อการสร้างที่พักอาศัยในบริเวณใจกลางกรุงฮานอยและนครโฮจิมินห์ซึ่งเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ โดยเฉลี่ยสูงถึง 2,000 เหรียญสหรัฐต่อตารางเมตร ในขณะที่ที่ดินเพื่อการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์บริเวณรอบนอกกรุงฮานอย มีราคาเท่ากับ 400 เหรียญสหรัฐ และรอบนอกโฮจิมินห์มีราคาประมาณ 250 เหรียญต่อตารางเมตร ขณะที่บริเวณใจกลางกรุงเทพ ราคาที่ดินเพื่อการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ต่อตารางเมตรละประมาณ 680 เหรียญสหรัฐ และบริเวณชานเมืองประมาณ 500 เหรียญ ในขณะที่บริเวณใจกลางกรุงจาการ์ตาและกรุงมนิลา เพียงประมาณ 400 เหรียญ และชานเมืองประมาณ 40 เหรียญสหรัฐ⁸⁶

เช่นเดียวกันคำพาหนะในการเดินทางภายในประเทศ ค่าจ้างลำนํ้า ค่าจ้างคนงานหรือนุคคลากรเวียดนามก็อยู่ในระดับสูงเช่นกัน แม้ว่าอัตราค่าจ้างและค่าเช่าที่กล่าวมาข้างต้นจะอยู่ในระดับสูงแต่การบริการที่ได้นั้นมีได้มีคุณภาพหรืออยู่ในระดับมาตรฐานอย่างที่ควรจะเป็น เกี่ยวกับแรงงานนั้น แรงงานที่มีคุณภาพยังคงหาได้ยาก และแม้ว่าแรงงานเวียดนามส่วนใหญ่จะได้ชื่อว่าเป็นแรงงานที่มีความขยันขันแข็ง แต่ยังคงขาดความชำนาญ ความปราณีตและความละเอียดละออ ซึ่งจะสังเกตได้จากสินค้าหรือผลผลิตหรือวัสดุเครื่องใช้ที่ผลิตขึ้นในประเทศในขณะนี้ อย่างไรก็ตาม แรงงานดังกล่าวจะสามารถพัฒนาไปได้ในอนาคต เนื่องจากชาวเวียดนามนั้นมีความสามารถในการเรียนรู้ได้รวดเร็ว สำหรับการบริหารคนงานในโรงงานหรือสำนักงานบางครั้งก็ประสบปัญหาเนื่องจากคนเวียดนามนั้นมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ทำให้บ่อยครั้งไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของนายจ้าง นอกจากนี้การจ้างงานส่วนใหญ่ต้องผ่านหน่วยงานรัฐบาลเวียดนามเสมอและนักลงทุนต่างชาติไม่มีสิทธิให้คนงานออกจากงานเอง กล่าวคือการจ้างแรงงานถูกควบคุมโดยกลไกของรัฐ บ่อยครั้งที่บริษัทต่างชาติจำเป็นต้องขอมอบพนักงานหรือนุคคลากรชาวเวียดนามที่หน่วยงานรัฐบาลจัดหาให้โดยไม่สามารถโต้แย้งหรือต่อรองได้

⁸⁶“ฮานอย-โฮจิมินห์ ขึ้นชื่อ 2 เมืองแพงที่สุดในเอเชีย”, ผู้จัดการรายวัน, 2 สิงหาคม 2538

อัตราค่าจ้างชาวเวียดนามที่ทำงานกับบริษัทต่างชาติในนครโฮจิมินห์*

(หน่วย: เหรียญสหรัฐ^๔)

ประเภทของงาน	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
1.พนักงานทำความสะอาด	80(50)**	100	120	150
2.พนักงานโรงแรม	100(80)	120	150	180
3.คนทำสวน	100(80)	120	150	180
4.พนักงาน รปภ	120(80)	140	160	200
5.พ่อครัว	150(100)	180	200	250
6.คนขับรถ	150(100)	180	200	250
7. พนักงานสำนักงาน งาน(เสมียน/พนักงานทั่วไป)	180(120)	200	220	260
8.เลขานุการ	200(120)	250	300	320
9.ล่าม	250(120)	280	320	350
10.ผู้ช่วยผู้จัดการ	300(250)	350	400	450
11.ผู้จัดการ	500ขึ้นไป(400)			

* ตามการประกาศอย่างเป็นทางการของนครโฮจิมินห์ เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 1993

**ตัวเลขใน () ในตารางข้างต้นหมายถึงอัตราค่าจ้างเดิม

ประการที่ห้า เป็นข้อจำกัดในการจัดหาวัตถุดิบมาป้อนโรงงานหรือมาใช้ในโครงการลงทุน เนื่องจากราคาของวัตถุดิบในเวียดนามไม่เป็นตามกลไกตลาด และวัตถุดิบบางชนิดมีต้นทุนสูงกว่าความเป็นจริง อีกทั้งการป้อนวัตถุดิบดังกล่าวที่ได้จากท้องถิ่นยังขาดความแน่นอนและไม่สามารถกำหนดให้เป็นไปตามระบบได้^{๘7}

ประการที่หก การที่เวียดนามขาดอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting industry) ทำให้นักลงทุนต้องนำเข้าสินค้า วัตถุดิบหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นหลายอย่าง อันทำให้การผลิตมีต้นทุนสูงและบางครั้งเกิดภาวะขาดแคลนที่อาจเกิดจากความล่าช้าในการนำเข้า หรือจากเหตุผลอื่นๆ

^{๘๗} “การวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มทางเศรษฐกิจของเวียดนามและสถานการณ์ทางด้านอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อการค้าการลงทุน”, เอกสารจากการเสวนานักธุรกิจไทย ณ กรุงเทพมหานคร, 8 มีนาคม 2539

ประการที่เจ็ด ในบางครั้งอุปสรรคในการขออนุมัติการลงทุนเกิดจากการเรียกร้องของฝ่ายเวียดนามให้นักลงทุนไทยนำเข้าเทคโนโลยีที่ทันสมัยหรือเทคโนโลยีที่มีราคาสูงเกินกว่าที่นักลงทุนจะให้ได้ หรืออาจมี แต่ที่อยู่ในระดับสูงเกินกว่าที่ฝ่ายเวียดนามจะสามารถรับการถ่ายทอดได้

ประการที่แปด ปัญหาเรื่องกฎระเบียบในการโอนเงิน

นอกจากนี้ ในปลายปี 1996 การที่พรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนามได้มีคำสั่งจัดตั้งหน่วยของพรรค (Party Cells) ขึ้นในบริษัทร่วมทุนนั้น ได้นำไปสู่ความกังวลในหมู่นักลงทุนไทย และต่างชาติเกี่ยวกับการแทรกแซงของทางการเวียดนามในกิจการการลงทุนแบบร่วมทุนของตน อันอาจจะถือเป็นข้อจำกัดการลงทุนในรูปแบบหนึ่ง

ข้อจำกัดและอุปสรรคที่เกิดจากฝ่ายไทย

ข้อจำกัดและอุปสรรคที่เกิดจากฝ่ายไทยนี้มีมาทั้งจากรัฐบาลและเอกชน ดังนี้

ข้อจำกัดและอุปสรรคที่เกิดจากรัฐบาลไทย

1. แม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนไทย แต่ไม่มีการสร้างมาตรการรองรับ และจวบจนบัดนี้รัฐบาลไทยยังมิได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวว่าด้วยการค้าการลงทุนในเวียดนาม ถึงแม้ว่าจะมีความพยายามและความคิดริเริ่มเกิดขึ้นแล้วก็ตาม ดังจะเห็นได้จากการจัดการเสวนานักธุรกิจไทยในเวียดนาม อันเป็นการจัดการเพื่อก่อให้เกิดการพบปะระหว่างนักธุรกิจไทยในเวียดนามและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐบาลไทยที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่เจ้าหน้าที่จากกระทรวงพาณิชย์ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย กระทรวงการต่างประเทศ อีกทั้งสภาหอการค้าไทย การเสวนาดังกล่าวได้มีขึ้นแล้วอย่างน้อย 2 ครั้ง ที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 8-9 มีนาคม 1996 และที่นครโฮจิมินห์ ระหว่างวันที่ 15-19 สิงหาคม ในปีเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการจัดการเสวนาดังกล่าว ก็เพื่อชักนำให้นักธุรกิจไทยในเวียดนามได้พบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และรายงานปัญหาอุปสรรคที่ได้พบในการดำเนินธุรกิจในเวียดนามแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐบาลไทย ทั้งนี้เพื่อที่จะนำข้อมูลไปประกอบการสร้างแผนยุทธศาสตร์เพื่อการค้าการลงทุนในประเทศเวียดนาม อันเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามสร้างแผนยุทธศาสตร์เพื่อการค้าการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านทั้งหลาย

อย่างไรก็ตาม การสร้างยุทธศาสตร์ดังกล่าวยังอยู่ในขั้นเริ่มต้น และการเสวนาดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้ก็เพิ่งจะดำเนินการขึ้นในปี 1996 นี้เอง นอกจากนี้ ภาครัฐยังคงขาดการศึกษาวิจัยอย่างจริงจัง เพื่อนำไปใช้ในการสร้างหรือวางแผนยุทธศาสตร์ข้างต้น

จากการขาดยุทธศาสตร์ว่าด้วยการค้าการลงทุนนี้ เป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ขัดขวางความสำเร็จในการลงทุนของนักลงทุนไทยในเวียดนาม ดังจะเห็นได้จากจำนวนและมูลค่าโครงการ

การลงทุนยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับการลงทุนของนักลงทุนชาติอื่นๆ เหตุผลประการหนึ่งที่รัฐบาลไทยยังไม่สามารถกำหนดยุทธศาสตร์การค้า การลงทุนได้ก็เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลไทยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งมีผลทำให้นโยบายขาดความต่อเนื่อง

2. นักลงทุนไทยไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านข้อมูล คำปรึกษา ขาดความช่วยเหลือในการประสานงานระหว่างนักธุรกิจไทยและเจ้าหน้าที่เวียดนามและขาดความช่วยเหลือและการผลักดันจากหน่วยงานรัฐบาลหรือกึ่งรัฐบาลของไทย ในระหว่างการดำเนินการธุรกิจหรือการหาข้อมูลในเวียดนาม ทั้งนี้ หน่วยงานรัฐบาลหรือกึ่งรัฐบาลของไทยมิได้ก่อตั้งหน่วยงานดังกล่าวขึ้นในเวียดนาม

จะเห็นว่าประเทศที่มีความสำเร็จในการลงทุนในเวียดนาม มีโครงการและมูลค่าการลงทุนระดับสูง ดังเช่น ไต้หวัน ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ มักจะมีการกำหนดยุทธศาสตร์การค้าการลงทุนระยะยาว ขณะเดียวกันยังมีหน่วยงานรัฐบาลหรือกึ่งรัฐบาลของประเทศดังกล่าวให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูล การให้คำปรึกษา การทำหน้าที่เป็นตัวแทนประสานงาน ช่วยเหลือนักลงทุนของชาติตน

หน่วยงานของญี่ปุ่นที่ให้ความช่วยเหลือในทำนองนี้ ได้แก่ Exim Bank JETRO JICA และ MITI ซึ่งให้บริการในด้านข้อมูล จัดคณะเยือน จัดสัมมนา ศึกษาความเป็นไปได้ จัดหาผู้ร่วมทุน และให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ เป็นต้น สำหรับหน่วยงานของเกาหลีใต้ที่ให้ความช่วยเหลือทำนองเดียวกันนี้ ได้แก่ KOTRA ส่วนหน่วยงานของไต้หวัน ได้แก่ CETRA เป็นต้น

ตราบนับบัดนี้ ภาครัฐไทยยังขาดความช่วยเหลือในลักษณะดังกล่าวข้างต้นแก่ภาคเอกชนในเวียดนาม ตามความเป็นจริงที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เมื่อนักธุรกิจไทยประสบปัญหาในการทำธุรกิจ โดยเฉพาะการลงทุนในลักษณะการร่วมทุน นักธุรกิจเหล่านี้ต้องแก้ปัญหาเองแต่ผู้เดียวอย่างไร้ผู้นำและอำนาจในการต่อรอง จะมีบ้างในบางกรณีที่เกิดขึ้นน้อยมากที่หน่วยงานรัฐบาลไทยในเวียดนามดังเช่น สถานกงสุลใหญ่ไทยประจำนครโฮจิมินห์ หรือสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงฮานอย จะได้ยื่นมือเข้ามาช่วยเจรจาหรือประสานงาน ซึ่งทำให้บริษัทไทยนั้นๆ ดังเช่น กรณีของบริษัท Christianni & Nielsen สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้สำเร็จ อย่างไรก็ตาม การช่วยเหลือดังกล่าวมิได้กระทำอย่างเป็นระบบ อนึ่ง โดยทั่วไปเจ้าหน้าที่เวียดนามจะให้ความสำคัญกับบริษัทต่างชาติที่มีหน่วยงานรัฐบาลหรือกึ่งรัฐบาลให้การสนับสนุนหรือดูแล ทั้งนี้โดยฝ่ายเวียดนามมองว่าเป็นการประกันความน่าเชื่อถือ

จะเห็นว่าประเทศที่ลงทุนในอันดับสำคัญๆ ดังเช่น ไต้หวัน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ มีหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือแก่นักธุรกิจของตนดังนี้^{๙๙}

^{๙๙}อ้างแล้ว “เอกสารประกอบการเสวนาหัวข้อที่ 6” รวบรวมโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย จาก เอกสารการเสวนานักธุรกิจไทยในนครโฮจิมินห์ ระหว่างวันที่ 15-16 สิงหาคม 2539

ในกรณีของญี่ปุ่น ได้แก่ Exim Bank ซึ่งให้เงินกู้แก่ธุรกิจเอกชนญี่ปุ่น ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2-3

Japan International Corporation Agency (JICA) ให้เงินกู้ในโครงการลงทุนในประเทศกำลังพัฒนา ด้วยดอกเบี้ยร้อยละ 0.75-3.5 ภายในเวลา 20 ปี

Japan Overseas Development Corporation (JODC) ให้เงินกู้แก่ธุรกิจขนาดเล็กเพื่อไปดำเนินการลงทุนในประเทศด้อยพัฒนาและกำลังพัฒนา ด้วยอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2-4 ภายในระยะเวลา 10 ปี

Japan International Development Organization (JAIDO) ให้เงินกู้แก่ธุรกิจร่วมทุนเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมในประเทศกำลังพัฒนาที่มีชาวญี่ปุ่นร่วมทุนร้อยละ 10-20

OECD ให้เงินกู้แก่ธุรกิจการเกษตร ประมง เหมืองแร่ ด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำร้อยละ 2-3 ในระยะเวลา 20 ปี โดยปลอดเงินต้นในระยะ 5 ปีแรก

ส่วนการให้การค้ำประกันนั้น หน่วยงานสำคัญของญี่ปุ่นที่ให้การค้ำประกันก็คือ Exim Bank ซึ่งให้การค้ำประกันเงินกู้จากธนาคารหรือแหล่งเงินกู้อื่น และร่วมค้ำประกันเงินกู้กับธนาคารที่ร่วมให้สินเชื่อกับ Exim Bank

Japan External Trade Organization เป็นหน่วยงานที่ออกไปรับรองแก่บริษัทในเรื่องฐานะทรัพย์สิน ชนิดธุรกิจโดยคิดค่าบริการ 400 เหยียสหรัฐ

MITI ให้การค้ำประกันการลงทุนในต่างประเทศ

ในกรณีของเกาหลีใต้ การช่วยเหลือเพื่อให้เงินกู้และค้ำประกันแก่ภาคเอกชน มีดังนี้

Exim Bank ให้สินเชื่อในการลงทุนในต่างประเทศ ด้วยดอกเบี้ยร้อยละ 7-8 ภายในระยะเวลา 10 ปี

Small and Medium Industry Promotion Corporation ให้กู้เพื่อซื้อเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ใช้แล้วและส่งไปยังต่างประเทศด้วยอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 ในระยะเวลา 8 ปี

Korea Export Insurance Corporation ให้การประกันความสูญเสียในการลงทุนอันเนื่องมาจากปัญหาทางการเมือง ด้วยอัตราเบี้ยประกันร้อยละ 0.18-0.72

สำหรับหน่วยงานสิงคโปร์ที่ให้ความช่วยเหลือด้านเงินกู้และการให้การค้ำประกันแก่นักลงทุนชาวสิงคโปร์ที่ทำธุรกิจในต่างประเทศ รวมถึงเวียดนาม ได้แก่ Economic Development Board (EDB) ซึ่งให้เงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักร อุปกรณ์ ด้วยอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.25-6.75 ในระยะเวลา 4-10 ปี และในการให้การค้ำประกัน ผู้ลงทุนสามารถใช้หลักทรัพย์ในสิงคโปร์หรือในต่างประเทศก็ได้

3. นักธุรกิจไทยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนจากธนาคารพาณิชย์ไทย ขณะเดียวกันก็ขาดความช่วยเหลือด้านการเงินจากภาครัฐไทย โดยทั่วไปในการเข้าไปลงทุนในประเทศใดก็ตาม นักลงทุนจะหาแหล่งทุนหรือเงินกู้ และสถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์จะเรียกหลักทรัพย์เพื่อการค้ำประกันเงินกู้นั้น นักลงทุนมักจะขาดหลักทรัพย์ดังกล่าว ในการทำธุรกิจ นักธุรกิจไทยส่วนใหญ่จะมีเงินกู้เต็มจำนวนสัดส่วนของวงเงินกู้ต่อหลักทรัพย์ค้ำประกันอยู่แล้ว หากจะนำหลักทรัพย์ในเวียดนามมาค้ำประกัน จะมีเพียงสิ่งปลูกสร้างและเครื่องจักรเท่านั้น ทั้งนี้เพราะที่ดินไม่สามารถนำมาเป็นหลักค้ำประกันได้เพราะที่ดินเป็นของรัฐ นอกจากนี้สิทธิในการใช้ที่ดินที่ธุรกิจต่างชาติได้รับ จะเป็นไปตามกำหนดเวลาและขณะเดียวกันธนาคารพาณิชย์ต่างชาติยังไม่ได้รับอนุญาตให้จดจำนองสิทธิในการใช้ที่ดิน อันมีผลให้ธนาคารพาณิชย์ไทยมักจะไม่นอมัติสินเชื่อให้⁹⁹

อนึ่ง ในขณะนี้รัฐยังคงมีขีดจำกัดด้านเงินทุนที่จะสนับสนุนภาคเอกชนในแง่สินเชื่อ เงินกู้ด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำ

เกี่ยวกับกองทุนอินโดจีนที่เป็นกองทุนที่มุ่งให้ความช่วยเหลือโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคซึ่งมีวงเงินอยู่ 350 ล้านบาทนั้น จนกระทั่งบัดนี้ยังไม่มีกำหนดรายละเอียดที่แน่ชัดจึงยังไม่สามารถนำมาดำเนินการได้ และในที่สุดในเวลาต่อมารัฐบาลไทยได้ตั้งกองทุนใหม่ขึ้นมาชื่อ กองทุนความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน¹⁰⁰ ขณะเดียวกันกองทุนอินโดจีนก็ได้เลิบบทบาทไป

4. ในการลงทุนของนักธุรกิจไทยในเวียดนามนั้น หน่วยงานของภาครัฐไทยขาดเอกภาพและขาดการประสานงานอย่างจริงจัง อันไม่เป็นการเอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ การลงทุนของนักธุรกิจไทย นอกจากนี้หน่วยงานรัฐบาลไทยและภาคเอกชนในเวียดนามก็ยังขาดการประสานงานด้วยเช่นกัน การติดต่อประสานงานที่มีอยู่ขณะนี้ เป็นการติดต่อประสานงานระหว่างนักธุรกิจและเจ้าหน้าที่รัฐบาลไทยที่ประจำอยู่ในเวียดนามเท่านั้น ดังเช่นสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงฮานอยและสถานกงสุลใหญ่ไทยประจำนครโฮจิมินห์ ดังในกรณีการจัดประชุมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม ที่จัดโดยสถานกงสุลใหญ่ไทยที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ

ข้อจำกัดและอุปสรรคที่เกิดจากเอกชนไทย

1. การขาดประสบการณ์ในการลงทุนในต่างประเทศ เนื่องจากนักธุรกิจไทยเพิ่งจะเริ่มลงทุนนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีเวียดนามนั้น สภาพแวดล้อมการลงทุนมีความซับซ้อนและยุ่งยาก อีกทั้งมีเงื่อนไขมาก ทำให้นักธุรกิจไทยไม่สามารถประสบความสำเร็จได้เท่าที่ควร

⁹⁹ เพิ่งอ้าง

¹⁰⁰ “Thais explain new fund to Vietnamese”, *Bangkok Post* 23 December 1996; “ไทยตั้งกองทุนอินโดจีนปล่อยเงินกู้เพื่อนบ้าน” *กรุงเทพธุรกิจ* 28 สิงหาคม 2539

2. การขาดการเตรียมตัวของนักธุรกิจไทยและการขาดการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจทั่วไป สภาพตลาด อุปสงค์ อุปทาน กฎหมายต่างๆ โดยเฉพาะกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการลงทุนต่างชาติในเวียดนาม ทำให้การลงทุนในเวียดนามนั้นเป็นไปได้ยากและประสบอุปสรรคอยู่เสมอ

3. ความไม่รู้ภาษาและวัฒนธรรมเวียดนาม ทำให้ทั้งสองฝ่ายไม่สามารถสื่อความหมายกันได้อย่างราบรื่นและเต็มที่ ในขณะเดียวกัน คนเวียดนามนั้นยังคงมีความระแวงต่อต่างชาติหลงเหลืออยู่ สำหรับการใช้ลำนํ้านั้นก็อาจทำให้การสื่อความบิดเบือนไปได้ ไม่ว่าจะเป็นโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม

4. การขาดความสามัคคีและการขาดความร่วมมือในหมู่เอกชนไทยบางส่วน การไม่ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในเรื่องข้อมูลและการให้คำปรึกษา และการให้ข้อมูลที่บิดเบือนเพื่อทำลายคู่แข่งนักธุรกิจไทยด้วยกัน เป็นการปิดกั้นการขยายตัวของการลงทุนไทยในเวียดนาม ซึ่งต่างไปจากกรณีการให้ความช่วยเหลือในหมู่นักธุรกิจชาวญี่ปุ่น

5. ในช่วงที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงแรกของการลงทุนของนักธุรกิจไทยในเวียดนามหรือแม้แต่ในลาวและกัมพูชา การลงทุนของไทยเป็นไปอย่างฉาบฉวย กล่าวคือเป็นการลงทุนในโครงการเล็กๆ ที่คาดหวังกำไรในระยะสั้น แล้วถอนตัว ซึ่งต่อมาการลงทุนในลักษณะดังกล่าวค่อยๆ หดไป กระทั่งตามฝ่ายเวียดนามยังคงยึดภาพพจน์ของความไม่จริงจังและการเป็นนักถกถกกำไรของนักธุรกิจไทยจนกระทั่งบัดนี้⁹ อันเป็นเหตุให้ทางเวียดนามไม่ค่อยให้ความสนใจแก่การลงทุนของนักลงทุนไทยเท่าที่ควร เมื่อเทียบกับการลงทุนของนักธุรกิจประเทศเอเชียอื่นๆ ในเวียดนาม นอกจากนี้ทางเวียดนามยังมองว่าโครงการลงทุนของไทยใช้เทคโนโลยีในระดับค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับการลงทุนจากประเทศอื่นๆ และไม่ค่อยมีความก้าวหน้าในการดำเนินการเท่าที่ควร อีกทั้งบริษัทลงทุนไทยมักไม่ค่อยส่งผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาดูแลโครงการ ซึ่งทางเวียดนามตีความว่าเป็นการไม่ให้ความสนใจหรือเป็นความไม่จริงจังของการลงทุนของนักธุรกิจไทย

6. ภาคเอกชนมักจะมีข้อจำกัดในแง่เงินทุน คือขาดเงินกู้และขาดหลักทรัพย์เพื่อการค้ำประกัน¹⁰ ในการขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ไทยที่ประกอบธุรกิจในเวียดนาม

นอกจากนี้ การลงทุนไทยในเวียดนามยังเผชิญกับปัญหาค่าขนส่งทางเรือในอัตราสูง ดังเช่น ค่าขนส่งตู้สินค้าขนาด 6 เมตร จากไทยไปยังเวียดนามอยู่ในอัตรา 800 เหรียญสหรัฐฯ ใน

⁹ดร. Ha Huy Thanh ณ Institute of Economics กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 5 พฤษภาคม 1996; จากการสัมภาษณ์ นาย

Tran Dinh Tuat ผู้เชี่ยวชาญทางเศรษฐกิจ ประจำสำนักงานตัวแทนทางใต้ กรมดูแลโครงการ (Project Monitoring Department) กระทรวงการวางแผนและการลงทุน ในวันที่ 31 มกราคม 1996

¹⁰ดู "Support for stakes in VN urged", *The Nation* 30 October 1996

ขณะที่ค่าขนส่งผู้สินค้าขนาดเดียวกันจากสิงคโปร์ไปยังเวียดนามอยู่ในอัตราเพียง 400 เหรียญสหรัฐเท่านั้น

ศักยภาพของการลงทุนไทยในเวียดนาม

ตัวกำหนดศักยภาพของการลงทุนไทยในเวียดนาม

ปัจจัยหรือตัวกำหนดศักยภาพของการลงทุนไทยในเวียดนาม ได้แก่ ความถนัดและความสามารถในการลงทุนของนักธุรกิจไทยในชนิดการลงทุนนั้นๆ ขณะเดียวกันต้องพิจารณาด้วยว่า การลงทุนในชนิดนั้นๆ นักลงทุนไทยมีความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรหรือวัตถุดิบที่ต้องใช้ในการลงทุนหรือไม่ ยิ่งกว่านี้ โอกาสแห่งความสำเร็จในการลงทุนและความสามารถในการใช้ศักยภาพได้อย่างเต็มที่เพียงใด ขึ้นอยู่กับว่าการลงทุนชนิดนั้นๆ เป็นที่ต้องการของเศรษฐกิจเวียดนาม และได้รับการสนับสนุนหรือการต้อนรับจากรัฐบาลเวียดนาม หรือไม่ เพียงใดอย่างไร โดยการสนับสนุนของรัฐบาลเวียดนามมีอยู่ในรูปแบบต่างๆ ดังเช่น การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี การย่นระยะเวลาในการอนุมัติการลงทุน เป็นต้น นอกจากนี้ การแข่งขันจากนักลงทุนต่างชาติอื่นๆ ในการลงทุนประเภทเดียวกันยังเป็นตัวกำหนดความสำเร็จของการลงทุนของไทยในเวียดนามอีกประการหนึ่ง

การลงทุนที่เป็นที่ต้องการของเศรษฐกิจเวียดนามและได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเวียดนามนั้น ได้แก่ การลงทุนที่จะนำมาซึ่งการถ่ายทอดเทคโนโลยี การลงทุนที่นำไปสู่การส่งออก³ การลงทุนในพื้นที่ห่างไกล การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค อสังหาริมทรัพย์ การลงทุนในการพัฒนานิคมอุตสาหกรรม

ในการพบปะระหว่างผู้นำไทยและเวียดนามหลายครั้ง ผู้นำเวียดนามได้เชิญชวนให้นักธุรกิจไทยให้เข้าไปลงทุนในเวียดนามในการพัฒนานิคมอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมซีเมนต์ เกล็ดหิน ปูนซีเมนต์ เม็ดพลาสติก อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารเช่น น้ำตาล อาหารสัตว์ และอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่อง ประเภทการลงทุนที่กล่าวมาข้างต้นนี้กำลังเป็นที่ต้องการอย่างมากในเวียดนาม

³เวียดนามยังคงให้ความสำคัญยิ่งกับการส่งออกเพราะนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ

ความสามารถและความถนัดในชนิดของการลงทุนของนักธุรกิจไทย

อันที่จริง การลงทุนของไทยเวียดนามในปัจจุบันมีหลายชนิด แต่จะเห็นว่าการลงทุนไทยที่มีความสำคัญทั้งในเรื่องของขนาดและมูลค่าของโครงการ มีอยู่ในการเกษตร อันได้แก่ การเลี้ยงไก่ การแปรรูปสินค้าเกษตร เช่นการผลิตอาหารสัตว์ ในด้านการก่อสร้าง ดังเช่นการก่อสร้างโรงแรม ที่อยู่อาศัย อพาร์ทเมนต์ สำนักงาน ในด้านการพัฒนานิคมอุตสาหกรรม ระบบสาธารณูปโภค การผลิตวัสดุก่อสร้าง การผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค และในบรรดาการลงทุนชนิดต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ มีการลงทุนอยู่บางชนิดที่กำลังดำเนินการอยู่และที่น่าจะมีศักยภาพที่ดีที่สุด เพราะนักลงทุนไทยมีความชำนาญและประสบการณ์และสามารถแข่งขันกับการลงทุนของชาติอื่นๆ ได้อย่างเห็นได้ชัด ดังเช่น การแปรรูปผลผลิตทางเกษตร อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร การแปรรูปอาหารทะเล การผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค การสร้างโรงแรมที่อยู่อาศัย อพาร์ทเมนต์ สำนักงาน อนึ่ง การลงทุนในอุตสาหกรรมแปรรูปดังที่กล่าวมานี้จะมีส่วนช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตทางเกษตรและอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่อง อันจะมีผลต่อการเพิ่มศักยภาพของเวียดนามในการผลิตและการส่งออกผลผลิตในอุตสาหกรรมประเภทดังกล่าวในอนาคต

ในกรณีอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร การแปรรูปผลผลิตทางเกษตร อันรวมถึง การผลิตอาหารสัตว์ การผลิตน้ำตาล การผลิตผลไม้กระป๋อง ซึ่งเป็นที่ต้องการของเวียดนามในขณะนี้ อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารและการแปรรูปผลผลิตทางเกษตร เป็นอุตสาหกรรมเบาที่มีโอกาสของการลงทุนที่ดีอันหนึ่งในเวียดนาม อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเวียดนามจะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยวัตถุดิบ นานัปการแต่ก็ขาดเครื่องมือ เครื่องจักรและเทคโนโลยีทางการเกษตรและเพื่อการแปรรูปที่ทันสมัย อีกทั้งการถ่ายทอดเทคนิค วิทยาการที่จำเป็นต่ออุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารและผลผลิตทางเกษตร และเนื่องจากการขาดแคลนความรู้วิทยาการด้านในปัจจุบัน การลงทุนชนิดนี้จึงได้รับการต้อนรับและได้รับการสนับสนุนจากเวียดนาม

เกี่ยวกับอาหารสัตว์ในเวียดนามนั้น ในขณะนี้เป็นที่ต้องการอย่างยิ่งในตลาดเวียดนาม ซึ่งผลผลิตที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เป็นที่เพียงพอต่อความต้องการซึ่งมีถึง 2 ล้านตันต่อปี ในขณะที่ประเทศผลิตได้เพียง 1 ล้านตัน⁴ การลงทุนในด้านนี้จึงน่าที่จะดำเนินไปได้ด้วยดี

เกี่ยวกับอุตสาหกรรมน้ำตาล ขณะนี้กำลังเป็นที่ต้องการในตลาดเวียดนามด้วยเช่นกัน เวียดนามจะมีความจำเป็นต้องใช้น้ำตาลประมาณ 350,000 ตันต่อปี ในปัจจุบันโดยจำนวน 200,000

⁴ “ซีพีท่ม 2 พันล้าน ขยายลงทุนในเวียดนาม” กรุงเทพธุรกิจ 10 เมษายน 2539

ตัน เป็นผลผลิตจากภายในประเทศ ในขณะที่ด้วยกันจากการที่ไทยมีความสามารถในการผลิตน้ำตาล 5.9 ล้านตันต่อปี น่าจะทำให้ไทยมีโอกาสที่ดีในการลงทุนในอุตสาหกรรมน้ำตาลในเวียดนาม

ส่วนการลงทุนในอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่อง การลงทุนชนิดนี้เป็นการลงทุนที่นักลงทุนไทยมีศักยภาพ เพราะมีความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์มาเป็นเวลานานนับตั้งแต่การจับปลาจนถึงการผลิต แต่ในขณะที่เวียดนามมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรทางทะเล เวียดนามกลับมีขีดจำกัดในความสามารถในการจับปลาเพราะขาดกองเรือจับปลาที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย โดยเฉพาะกองเรือที่จะจับปลาในน้ำลึกได้ อีกทั้งขาดแคลน เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในโรงงานเพื่อการแปรรูปผลผลิตทางทะเล อีกทั้งโรงน้ำแข็ง สะพานปลา ห้องเย็นและสาธารณูปโภคอื่นๆ อันเป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้เวียดนามต้องการให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนร่วมกับตนในอุตสาหกรรมชนิดนี้

ในปัจจุบัน ร้อยละ 70 ของเรือประมงเวียดนามเป็นเรือขนาดเล็ก มีกำลังต่ำกว่า 22 แรงม้าและเป็นเรือเก่าที่มีอายุอย่างน้อย 15 ปีมาแล้ว เรือเหล่านี้ถูกจำกัดอยู่เพียงการจับปลาในระดับน้ำไม่ลึกเกิน 100 เมตร การมีเรือขนาดใหญ่และมีประสิทธิภาพมากขึ้นจะช่วยยกระดับการจับสัตว์น้ำและจำนวนผลผลิตจากสัตว์น้ำให้มากขึ้น อีกทั้งยังสามารถหลีกเลี่ยงความเสียหายที่อาจเกิดแก่สภาพแวดล้อมได้ทะเลได้

อย่างไรก็ตามแม้ว่าเวียดนามจะต้องการให้นักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่อง แต่จวบจนปัจจุบันการลงทุนของนักลงทุนไทยในด้านนี้ ยังไม่ก้าวหน้า ด้วยเหตุผลดังนี้

1. การลงทุนในอุตสาหกรรมต่อเนื่องในเวียดนาม ต้องใช้ทุนสูงในการสร้างสิ่งที่เป็นดังเช่น โรงงานทำน้ำแข็ง ห้องเย็น สะพานปลา โรงงานแปรรูปอาหารทะเล อุปกรณ์ เครื่องมือในการบรรจุหีบห่อ และเครื่องมือ เครื่องจักรอีกหลายอย่าง สิ่งเหล่านี้ต้องใช้ลงทุนสูงโดยที่นักลงทุนไทยไม่สามารถได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากรัฐบาลไทย

2. ถึงแม้ว่ารัฐบาลที่กรุงฮานอยจะได้เซ็นข้อตกลงอย่างใดอย่างหนึ่งกับบริษัทต่างชาติแล้วก็ตามและแม้ว่ารัฐบาลเวียดนามจะชักชวนให้นักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนในด้านนี้ แต่ไม่มีอะไรให้การประกันและความมั่นใจแก่นักลงทุนได้ว่า เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเวียดนามแถบจังหวัดชายทะเลดังเช่น เกียงยาง (Kien Giang) (Minh Hai) บาเรีย-หุงเต่า (Baria-Vung Tau) (Soc Trang) (Phan Triet) และหญ่าจาง (Nha Trang) หรือแม้แต่ดานัง (Danang) และ ไฮฟอง (Hai Phong) จะเห็นชอบและปฏิบัติตามนโยบายและคำสั่งของรัฐบาลกลาง นอกจากนี้ นักลงทุนไทยยังมองเห็นความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการยึดโรงงานต่างชาติเป็นของรัฐ โดยเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในจังหวัดทางใต้ที่อยู่ห่างไกลจากศูนย์อำนาจกรุงฮานอยและที่มีอำนาจในการปกครองค่อนข้างอิสระจากรัฐบาลฮานอย

3. จากความเสี่ยงและจากการที่ต้องใช้เงินทุนสูงในการลงทุน ทำให้นักลงทุนไทยชอบที่จะทำการจับปลาในน่านน้ำเวียดนามมากกว่าทำการลงทุนในอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่อง เพราะการจับปลานั้นทำได้ง่ายกว่าและใช้ต้นทุนน้อยกว่า และนำผลผลิตทางทะเลนั้นมาแปรรูปในเขตประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม การจับปลาในน่านน้ำเวียดนามในขณะนี้ต้องประสบกับข้อจำกัด เพราะนับตั้งแต่ปี 1994 เป็นต้นมา รัฐบาลเวียดนามได้งดให้และงดต่อสัมปทานจับปลาแก่ต่างชาติ⁹⁵ ยกเว้นบางกรณีที่มีการจับปลาของต่างชาตินั้นต้องทำควบคู่ไปกับชาวประมงเวียดนาม ทั้งนี้เพื่อที่ฝ่ายเวียดนามจะสามารถควบคุม สอดส่องดูแลได้อย่างใกล้ชิด ขณะเดียวกันการจับปลาร่วมกันนี้ ยังนำมาซึ่งการถ่ายทอดเทคนิค วิทยาการในการจับปลาให้แก่ชาวประมงเวียดนามอีกด้วย เหตุผลของการงดสัมปทานจับปลา⁹⁶ เป็นเพราะเวียดนามห่วงเกรงถึงการเผาผลาญทรัพยากรและทำลายสภาพแวดล้อมทางทะเลของตนอย่างรัฐบาลเวียดนามไม่สามารถตามควบคุมได้ อย่างไรก็ตาม การงดสัมปทานนี้มีผลต่อการป้อนวัตถุดิบสู่โรงงานอย่างยิ่ง จึงทำให้นักลงทุนไทยไม่กล้าที่จะลงทุนในด้านนี้

ด้วยเหตุผลข้างต้น แม้ว่าโครงการเกี่ยวกับการแปรรูปอาหารทะเล และอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่องจะได้รับการอนุมัติจากเวียดนาม การดำเนินการต่างๆ ก็ยังไม่มีความก้าวหน้าแต่อย่างใด และในที่สุด โครงการต้องถูกเพิกถอนเพราะไม่มีการดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด หลังจากที่โครงการได้รับอนุมัติไปแล้ว ดังเช่นกรณีของบริษัทร่วมทุน Viet-Thai Food Processing บริษัท Surat-Kien Giang 1 และ Surat-Kien Giang 2 ซึ่งได้รับอนุมัติโครงการในปี 1991 และถูกเพิกถอนไปเมื่อปี 1996 นี้เอง

อย่างไรก็ตาม ในอนาคตหากความเสี่ยงทั้งหลายจะลดน้อยลง หากข้อจำกัดจะถูกขจัดไป หากปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลฮานอยของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจะได้รับการแก้ไข และหากนักลงทุนไทยจะได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน เช่น เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ การประกันความเสี่ยงทั้งหลายจากรัฐบาลไทย การลงทุนของไทยในอุตสาหกรรมต่อเนื่องในเวียดนามน่าจะเป็นการลงทุนที่มีโอกาสที่ดีและน่าจะดำเนินได้ด้วยดี ทั้งนี้เพราะนักลงทุนไทยมีความชำนาญ ประสบการณ์ที่ดีอยู่แล้ว และฝ่ายเวียดนามเองก็พอใจในเทคโนโลยีและวิทยาการในการจับปลาและในอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางทะเลที่ไทยมีอยู่

⁹⁵จากการสัมภาษณ์นายสินทร กัมธวงศ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายการพาณิชย์) สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงฮานอย วันที่ 11 ธันวาคม 1995 ณ สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ กรุงฮานอย ; จากการสัมภาษณ์นายเฉลิมพล เอกอรุณ อัครราชทูตไทยประจำกรุงฮานอย ณ สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงฮานอย ในวันที่ 21 พฤษภาคม 1996

นอกจากอุตสาหกรรมสองประเภทข้างต้นแล้ว ยังมีอุตสาหกรรมอีกประเภทหนึ่งที่นักลงทุนไทยน่าจะมีศักยภาพที่ดี นั่นคือ อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ ขณะนี้อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์กำลังเป็นที่ต้องการในตลาดเวียดนามเนื่องจากการก่อสร้างกำลังเติบโต ในปี 2000 เวียดนามจะมีความจำเป็นต้องใช้ปูนประมาณ 20 ล้านตัน^๙ แต่ในปัจจุบันผลิตได้เพียง 7 ล้านตัน ในปัจจุบัน นครโฮจิมินห์เป็นตลาดที่ใช้ปูนถึงร้อยละ 40 ของความต้องการทั้งประเทศ และบริษัทปูนซีเมนต์ไทยส่งปูนไปเวียดนามประมาณ 100,000 ตันต่อปี จากความต้องการปูนซีเมนต์ของเวียดนาม การลงทุนของไทยในด้านนี้น่าจะมีู่ทางที่ดีแต่อาจจะต้องเจอการแข่งขันจากนักลงทุนต่างชาติบางประเทศที่ได้รับการอนุมัติ และการลงทุนบางโครงการก็อยู่ในระหว่างดำเนินการแล้ว อย่างไรก็ตาม การลงทุนในอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์อาจจะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการเข้าถึงวัตถุดิบได้เสมอ

ความสามารถในการเข้าถึงวัตถุดิบที่ต้องใช้ในการผลิต

ในการลงทุนเพื่อการผลิตทุกชนิด การเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบได้อย่างที่ต้องการและอย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ การลงทุนเกี่ยวกับการแปรรูปสินค้าเกษตร และสินค้าประมง การผลิตซีเมนต์ การผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค เป็นต้น ต้องอาศัยวัตถุดิบทั้งสิ้น ดังที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นว่า การป้อนวัตถุดิบในเวียดนามนั้นมักจะประสบปัญหาการเข้าไม่ถึงแหล่งวัตถุดิบ ทั้งที่แหล่งวัตถุดิบยังคงไว้ซึ่งความอุดมสมบูรณ์ อีกทั้งยังประสบปัญหาการขาดมาตรฐาน ความล่าช้า ความไม่สม่ำเสมอของวัตถุดิบที่ต้องนำมาป้อนโรงงาน ในกรณีอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่อง หากบริษัทลงทุนของไทยไม่สามารถจับปลาเองได้ เพราะเวียดนามไม่อนุญาตหรือไม่ให้สัมปทาน และต้องคอยการป้อนวัตถุดิบจากฝ่ายเวียดนามเท่านั้น การลงทุนของไทยในด้านนี้อาจจะไม่ราบรื่น

ในกรณีการผลิตซีเมนต์นั้น ต้องใช้หินปูนเป็นวัตถุดิบ นักธุรกิจอาจจำเป็นต้องร่วมทุนกับหน่วยงานท้องถิ่นที่ถือสัมปทานแหล่งหินปูน เพื่อที่จะได้เป็นเครื่องประกันว่า โรงงานจะมีหินปูนมาป้อนโรงงานอย่างแน่นอน ยิ่งกว่านั้น แหล่งที่ตั้งโรงงานควรจะอยู่ในพื้นที่ที่หาหินปูนได้ง่าย ดังเช่น ในพื้นที่แถบทางเหนือของประเทศ เช่น ดานัง เป็นต้น

การแข่งขันจากการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติอื่นๆ ที่ลงทุนในชนิดเดียวกัน

^๙ “ปูนใหญ่ชะลอตั้งร.ง.ในเวียดนาม” กรุงเทพธุรกิจ 15 มีนาคม 2539

การลงทุนของไทยในเวียดนามโดยเฉพาะอย่างยิ่งในอนาคต คงจะไม่สามารถหลีกเลี่ยงการแข่งขันจากการลงทุนของประเทศอื่นๆในชนิดเดียวกันได้ การลงทุนของไทยในแต่ละชนิดจะต้องแข่งขันกับการลงทุนจากชาติใดบ้าง สามารถสรุปได้คร่าวๆ ดังนี้

1. อุตสาหกรรมซีเมนต์ การลงทุนของนักลงทุนไทยในประเภทนี้ อาจจะต้องแข่งขันกับการลงทุนจากญี่ปุ่น เกาหลี ฮองกงและไต้หวันซึ่งขณะนี้ได้รับอนุมัติการลงทุนจากกระทรวงการวางแผนและการลงทุนเวียดนามแล้ว

ตาราง โครงการโรงงานซีเมนต์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว

โครงการ	ผู้ร่วมทุนต่างชาติ	ผู้ร่วมทุนเวียดนาม	ที่ตั้ง	ทุน (ล้าน เหรียญ สหรัฐฯ)	ความ สามารถ ในการ ผลิต(ล้าน ตันต่อปี)	เริ่ม ดำเนิน การ
Van Xa	Liks Cement (Hong Kong)	Hue Building Materials Co.	T h u a Thien Hue	>65	0.5	ปลายปี 1996
Chinfon-Haiphong	Chinfong Group (Taiwan)	Haiphong City: Vietnam Cement Corp.	Haiphong	288.3	1.4	ต้น 1997
Nghi Son	Mitsubishi Materials, Nihon Cement (Japan)	Vietnam Cement Corp	Thanh Hoa	347	2.27	1998
Sao Mai	HolderBank (Switzerland)	Ha Tien Cement of VCC	Kien Giang	233.8	1.8	1998
Phuc Son	L u c k y cement (Taiwan)	Hai Hung Cement Co.; Hai Hung Industrial and Commercial Bank	Hai Hung	265	1.8-2.0	1999

ที่มา : Bangkok Post 7 May 1996

2. การผลิตวัสดุก่อสร้างเป็นการลงทุนที่น่าจะมีศักยภาพและโอกาสที่ดี เพราะกำลังเป็นที่ต้องการในเวียดนามอย่างยิ่ง เนื่องจากประเทศกำลังอยู่ในช่วงการบูรณะและก่อสร้างทุกหน

ทุกแห่ง คู่แข่งที่นักลงทุนอาจต้องเผชิญ ได้แก่ สิงคโปร์ ดังเช่นในการผลิตลัทธิเคมีภัณฑ์เส้นใย แกะสลักได้ ดังเช่นการผลิตคอนกรีตสำเร็จรูป ใต้หวัน ดังเช่น การผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิก

3. การก่อสร้างโรงแรม ที่อยู่อาศัย สำนักงาน นักลงทุนไทยคงต้องเผชิญกับการแข่งขัน จากญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ใต้หวัน สิงคโปร์ฮ่องกง ฝรั่งเศส ซึ่งส่วนใหญ่ได้ลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ และมีมูลค่ามากกว่าโครงการของนักธุรกิจไทย

4. การสร้างนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตแปรรูปส่งออก การลงทุนด้านนี้ในอนาคตนักลงทุนไทยอาจจะต้องแข่งขันกับใต้หวัน ซึ่งในปัจจุบันได้ลงทุนสร้างเขตแปรรูปส่งออก (Export Processing Zone) บางแห่งและเขตที่ประสบความสำเร็จที่สุดก็คือที่ เขตแปรรูปส่งออก ทานทวน (Tan Thuan) ซึ่งลงทุนโดยใต้หวันและเขตแปรรูปการส่งออกลินจุง (Linh Trung) ที่นครโฮจิมินห์ ส่วนสิงคโปร์นั้นได้รับการอนุมัติให้ร่วมลงทุนในการสร้างเขตอุตสาหกรรม (Industrial Zone) Vietnam Singapore Industrial Park ที่บิงเคื่อง (Binh Duong) ไกลนครโฮจิมินห์ และมาเลเซียนั้นได้รับการอนุมัติให้ร่วมลงทุนในการสร้างเขตอุตสาหกรรม (Industrial Zone) Noi Bai Industrial Park โดย Renon Corporation

5. การผลิตยา หากนักลงทุนไทยจะลงทุนด้านนี้ คู่แข่งที่เด่นชัดคงจะมาจากฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น

6. การผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น ทีวี วิทยุ ตู้เย็น เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ในการลงทุนด้านนี้ นักลงทุนคงต้องเจอกับการแข่งขันจาก ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ใต้หวัน อย่างไรก็ตาม นักลงทุนไทยยังมิได้ลงทุนในด้านนี้ มีแต่เพียงการส่งออกเท่านั้น

7. การลงทุนในด้านโทรคมนาคม การลงทุนต่างชาติในเวียดนามในด้านนี้ในปัจจุบันมาจาก เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น (NEC และ Fujitsu) เยอรมัน (Siemen) ฝรั่งเศส (Alcatel) สวีเดน (Ericsson) หากนักลงทุนไทยต้องการเข้าไปลงทุนในการตั้งเครือข่าย คงจะแข่งขันกับบริษัทลงทุนจากประเทศดังกล่าวข้างต้นได้ลำบาก แต่หากจะลงทุนแต่เพียงการขายบริการและอุปกรณ์เครื่องมือ ก็น่าจะทำได้

บริษัทที่เข้ามาดูช่องทางในด้านโทรคมนาคมในขณะนี้ ได้แก่ บริษัทชินวัตร และ บริษัท เทเลคอมเอเชีย (Telecom Asia) ซึ่งบริษัทหลังนี้ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจกับฝ่ายเวียดนามไปแล้ว^๗

8. การลงทุนในการผลิตพลาสติก พีวีซี และผลิตภัณฑ์พลาสติกบางประเภท เช่น ถุงพลาสติก การลงทุนของนักธุรกิจไทยคงจะต้องเจอกับการลงทุนของนักธุรกิจญี่ปุ่น

^๗ อย่างไรก็ตาม การลงนามในบันทึกความเข้าใจเป็นเพียงการแสดงความเห็นชอบขั้นต้น มิได้มีความหมายครอบคลุมถึงการได้รับการอนุมัติโครงการการลงทุนแต่อย่างใด

9. การผลิตปุยและปุยเคมี ประเทศสำคัญที่มีความสามารถและได้รับการอนุมัติให้ลงทุนในการผลิตดังกล่าวในเวียดนามแล้ว ได้แก่ ญี่ปุ่น ไต้หวัน และเกาหลีใต้

10. การผลิตถังแก๊ส ในด้านนี้ การลงทุนของไทยในตลาดเวียดนาม คงจะต้องเจอกับการลงทุนจากนักลงทุนญี่ปุ่นและเกาหลีใต้^๖

11. การลงทุนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารและผลผลิตทางเกษตร นักลงทุนไทยอาจจะต้องเจอการแข่งขันจาก ไต้หวัน สิงคโปร์ ออสเตรเลีย ชองกง ญี่ปุ่น มาเลเซีย เกาหลีใต้ อินโดนีเซีย ซึ่งขณะนี้ได้เข้าไปลงทุนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอาหารและอาหารแปรรูปในอันดับนำ การลงทุนของนักลงทุนไทยในอุตสาหกรรมดังกล่าว

ผลผลิตที่เกิดจากการลงทุนต่างชาติในด้านนี้เป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้การส่งออกสินค้าประเภทอาหารของไทยที่เคยส่งไปยังเวียดนามเป็นจำนวนมากต้องลดลง

การลงทุนของไทยเกี่ยวกับการแปรรูป ผลผลิตทางเกษตรและอาหารที่มีความก้าวหน้าเห็นได้ชัด อีกทั้งผลผลิตของไทยที่มีอยู่ในขณะนี้ ได้แก่ อาหารสัตว์ที่ผลิตโดยกลุ่มเจริญโภคภัณฑ์ หรือซีพี และกลุ่มเบทาโกร ก็เป็นที่ยอมรับในตลาดเวียดนาม ในอนาคตอันใกล้ เมื่อกลุ่มซีพีจะเปิดโรงงานผลิตอาหารสัตว์ที่ทำเคยได้อีกหนึ่งแห่ง การลงทุนในด้านการแปรรูปอาหารและผลผลิตทางเกษตรของไทยก็จะขยายตัวและผลผลิตแปรรูปก็จะเป็นที่รู้จักมากขึ้น ในปัจจุบันบริษัทของสิงคโปร์ก็ต้องการเข้ามาลงทุนในด้านนี้เช่นกัน และแม้ว่าจะมีโครงการลงทุนในการผลิตอาหารสัตว์ของสิงคโปร์บางโครงการได้รับอนุมัติแล้ว แต่ก็ไม่น่าจะเป็นคู่แข่งที่น่ากลัวของไทยได้เพราะนักลงทุนไทยมีความชำนาญและประสบการณ์ที่ดีในด้านนี้ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้คิดว่าการลงทุนในการผลิตอาหารสัตว์ของไทยน่าจะมีทั้งศักยภาพและต้นทุนที่ดีในอนาคต

เกี่ยวกับการลงทุนในการสร้างโรงงานน้ำตาล นักลงทุนไทยอาจจะต้องแข่งขันกับไต้หวัน สวิสเซอร์แลนด์ซึ่งขณะนี้ได้มีโครงการร่วมทุนอยู่ในจังหวัดทันฮัว (Thanh Hoa) ไตนิห์ (Tay Ninh) ตามลำดับ

สำหรับอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่องและอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารทะเล นักลงทุนไทยก็มีความถนัดและประสบการณ์ที่เด่นชัดอยู่ด้วยเช่นกัน ไทยจึงน่าจะมีศักยภาพ โอกาสที่ดีในการลงทุนในด้านนี้ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าโครงการการลงทุนของไทยจะได้รับอนุมัติแล้ว และแม้ว่าการดำเนินการยังไม่เด่นชัดเท่ากับการลงทุนในการผลิตอาหารสัตว์ เนื่องจากยังติดขัดอุปสรรคบางประการ ก็มีได้หมายความว่านักลงทุนไทยจะขาดศักยภาพในการลงทุนในด้านนี้ อย่างไรก็ตาม หากจะกล่าวถึงคู่แข่งที่อาจมีขึ้นในอนาคต ประเทศนักลงทุนคู่แข่งนั้น ได้แก่ ญี่ปุ่น ไต้หวัน ซึ่งมีโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วในขณะนี้

^๖จากการสัมภาษณ์นายอรรถวิทย์ เจริญวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์พาณิชย์กรรมไทย ประจำนคร โฮจิมินห์

แนวทางในการส่งเสริมการลงทุนไทยในเวียดนาม

1. รัฐบาลควรมีบทบาทในการส่งเสริมและให้การสนับสนุนการลงทุนของไทยในเวียดนาม^๗ โดยการสร้างหรือกำหนดแผนยุทธศาสตร์ หรือนโยบายการค้าการลงทุนที่สอดคล้องกัน และที่แน่ชัดให้สำเร็จลุล่วงเสียที เพื่อที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจัง แผนยุทธศาสตร์หรือนโยบายดังกล่าวควรจะประกอบด้วยกลยุทธ์ แนวทางและแผนดำเนินงานที่ต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ รัฐบาลควรมีบทบาทในการผลักดันให้หน่วยงานด้านการเงินของไทยให้ความช่วยเหลือ เช่น เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ การให้การค้ำประกันแก่นักลงทุนไทย ดังที่บางประเทศให้ความช่วยเหลือกับนักลงทุนของตน เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้นักลงทุนมีกำลังใจและกล้าเข้าไปลงทุนมากขึ้น และเป็นการเพิ่มโอกาสแห่งความสำเร็จให้มากยิ่งขึ้น

เท่าที่ผ่านมา รัฐบาลไทยเคยตั้งกองทุนอินโดจีน เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักลงทุนที่ต้องการลงทุนในด้านสาธารณูปโภค ต่อมาได้เกิดกองทุนใหม่ขึ้นอีกเรียกว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตาม เจื่อนไขในการนำกองทุนดังกล่าวมาใช้ จำเป็นต้องเป็นไปอย่างชัดเจนจึงจะเกิดประโยชน์และนำมาใช้ได้ด้วยประสิทธิผลอย่างจริงจัง

ในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การลงทุนของไทยในประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งเวียดนาม ภาครัฐของไทยควรจะต้องจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อทำหน้าที่กำหนดแผนยุทธศาสตร์ แทนที่จะใช้หน่วยงานเล็กๆ หลายหน่วยงานเป็นผู้พิจารณาแผนในแต่ละภาคธุรกิจ นอกจากนี้ควรมอบหมายให้หน่วยงานรัฐบาลหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งจัดเจ้าหน้าที่ไปประจำเวียดนามถาวร เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักลงทุนไทยในเวียดนาม ขณะเดียวกันทำหน้าที่เป็นตัวกลางเจรจาผู้ประสานงานระหว่างนักธุรกิจไทยและหน่วยงานของเวียดนามเมื่อจำเป็น

การสร้างแผนยุทธศาสตร์การค้า การลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น ทั้งนี้เพื่อให้การค้าของไทยกับต่างประเทศ และการลงทุนของไทยในประเทศเพื่อนบ้านเป็นไปอย่างมีระบบ สามารถคาดการณ์และแนวโน้มในอนาคตได้

2. คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศได้ตั้งขึ้นในสมัยรัฐบาลของนายบรรหาร ศิลปอาชา คณะกรรมการดังกล่าวนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันกับการลงทุนของต่างชาติในต่างประเทศ เพื่อจัดหาแรงจูงใจในด้านการเงินและให้ความช่วยเหลือ

^๗ “นักลงทุนไทยรอนายกช่วยแก้ปัญหาลงทุนในเวียดนาม” ผู้จัดการ 29-30 มีนาคม 2540; และ “ทุนไทยในเวียดนามผงาดขึ้นอันดับ 9 เน้นภาครัฐร่วมมือเอกชนเพิ่มศักยภาพ” ประชาชาติธุรกิจ 27 กุมภาพันธ์-2 มีนาคม 2540

ในด้านกฎหมายให้กับนักลงทุนไทย คณะกรรมการดังกล่าวน่าจะได้รับการผลักดันให้ทำงานกันอย่างจริงจังตามจุดประสงค์ที่ตั้งเอาไว้

3. หน่วยงานรัฐบาลไทยที่เกี่ยวข้อง ควรพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีอย่างสม่ำเสมอกับหน่วยงานเวียดนามที่เกี่ยวข้องกับกิจการการลงทุน ทั้งนี้จะเป็นหนทางหนึ่งที่นักลงทุนไทยจะได้รับความสะดวกในขั้นตอนต่างๆ หรือบางขั้นตอนในกระบวนการการลงทุนในเวียดนาม นอกจากนี้หน่วยงานรัฐบาลไทยน่าจะมีบทบาทในการเจรจากับฝ่ายเวียดนามในการอำนวยความสะดวกบางประการให้กับการลงทุนไทย ดังเช่น การนำเข้าเครื่องจักร วัตถุดิบที่ต้องใช้ในการลงทุน หลังจากที่ได้โครงการได้รับการอนุมัติแล้ว เท่าที่ผ่านมา ขั้นตอนนำเข้าดังกล่าวมีความซับซ้อนและเสียเวลามาก มีผลให้การผลิตเป็นไปอย่างล่าช้ากว่าที่ควรจะเป็น

4. หน่วยงานภาครัฐของไทยที่เกี่ยวข้องควรมีการประสานงานที่ใกล้ชิดระหว่างกัน และหน่วยงานภาครัฐของไทยก็ควรมีการประสานงานใกล้ชิดกับธุรกิจเอกชนไทยด้วย ทั้งนี้เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารจากภาคเอกชนไทยในเวียดนามสู่ภาครัฐของไทย

นอกจากนี้ภาคเอกชนไทย ดังเช่น สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ควรมีบทบาทสำคัญในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การค้าและการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านอย่างจริงจังด้วยเช่นกัน

5. นักธุรกิจไทยที่จะเข้าไปลงทุนในเวียดนามควรศึกษาข้อมูลในทุกด้านอย่างละเอียด และหากจะเรียนรู้ภาษาและทำความเข้าใจกับวัฒนธรรมเวียดนามด้วยก็จะเป็นการดี และอาจจำเป็นต้องตั้งสำนักงานการตัวแทนเพื่อเก็บข้อมูล สำหรับนักธุรกิจไทยที่เข้าไปลงทุนในเวียดนามแล้ว น่าจะมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับข้อมูล คำแนะนำในเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ช่องทางการเข้าสู่ตลาดการค้า การลงทุน รวมทั้งช่วยเชื่อมโยงธุรกิจให้กับบริษัทเอกชนรายใหม่ที่เพิ่งจะเริ่มเข้าสู่ตลาดการลงทุนเวียดนาม

ในปัจจุบันชมรมนักธุรกิจไทยในเวียดนามได้ตั้งขึ้นแล้ว อันนับว่าเป็นสัญญาณที่ดีอันหนึ่งของการลงทุนไทยในเวียดนาม ชมรมดังกล่าวมีบทบาทในการเป็นแกนกลางในการประสานงานกับภาคธุรกิจเอกชนไทยทั้งหลายในการรวบรวม แลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเศรษฐกิจ

เวียดนาม การดำเนินธุรกิจการค้า การลงทุน ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งมาตรการช่วยเหลือสนับสนุน แก่ธุรกิจเอกชนไทยในเวียดนาม¹⁰⁰

6. รัฐบาลไทยควรกำหนดให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งมีหน้าที่ชี้แนะหลักปฏิบัติของการลงทุนไทยในต่างประเทศ ดังเช่น หลักปฏิบัติเกี่ยวกับการนำเงินเข้าประเทศ การเสียภาษีในกรณี ที่ลงทุนในประเทศที่รัฐบาลไทยมีข้อตกลงการหลีกเลี่ยงภาษีซ้ำซ้อนร่วมกัน และกรณีที่ไม่ใช่ข้อตกลงดังกล่าว

7. แนวทางหรือกลยุทธ์ในการลงทุนในเวียดนามของนักธุรกิจไทย

1) นักธุรกิจหรือนักลงทุนไทยควรศึกษาข้อมูลและมีพื้นความรู้เกี่ยวกับ การเมือง เศรษฐกิจ สังคมของเวียดนาม รวมทั้งกฎหมาย กฎระเบียบเกี่ยวกับการลงทุนต่างประเทศใน เวียดนาม อีกทั้งนโยบายของรัฐบาลเวียดนามในการส่งเสริมการลงทุนต่างชาติในระดับ หนึ่ง นอกจากนี้ ควรสำรวจ ทำการวิจัยตลาด รสนิยมและพฤติกรรมผู้บริโภคของชาวเวียดนาม อย่างถี่ถ้วน หากการลงทุนนั้นเน้นตอบสนองความต้องการในการบริโภคภายใน

2) ในการเลือกชนิดการลงทุน นักลงทุนไทยควรจะต้องคำนึงถึงความถนัด ความ เชี่ยวชาญ ศักยภาพของตนเองในการลงทุนชนิดที่ตนเองเลือก และจะต้องเปรียบเทียบกับศักยภาพ ในการลงทุนชนิดเดียวกันของคนท้องถิ่นและนักลงทุนประเทศที่สาม ทั้งนี้เพื่อดูแนวโน้มและความ เป็นไปได้ของการแข่งขันที่อาจมีขึ้น ขณะเดียวกันนักลงทุนไทยควรจะต้องพิจารณาถึงความต้องการ ของรัฐบาลเวียดนาม ว่ามีความต้องการการลงทุนในชนิดหรือสาขาใด ทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ทั้งนี้เพื่อหาช่องทางความสะดวกในขั้นตอนการลงทุน นับตั้งแต่การอนุมัติโครงการ จนถึง การดำเนินการโครงการจากชนิดการลงทุนที่รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายส่งเสริม และสนับสนุน นอกจากนี้ ยังจะต้องสำรวจความเป็นไปได้ในการเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบที่จำเป็นจะต้องใช้ในการ ลงทุนดังกล่าว

3) ควรลงทุนในระยะยาว มากกว่าการมุ่งเข้าไปแสวงหากำไรในระยะสั้น ดังเช่น การลงทุนของนักธุรกิจไทยในช่วงแรกๆ กล่าวคือในช่วงก่อนปี 1993 และควรมุ่งลงทุนใน โครงการที่จะทำกำไรในระยะยาว อีกทั้งไม่ควรตั้งเงื่อนไขในเรื่องเวลาอย่างเคร่งครัดเกินไป เพราะ จะก่อให้เกิดความคับข้องใจ และรู้สึกรังเกียจการลงทุนนั้นล้มเหลว นอกจากนี้ ควรสภาพพจน์ของการ เป็นนักลงทุนกำไรที่นักธุรกิจไทยเคยมี

¹⁰⁰ “กลยุทธ์ด้านการค้าและการเข้าสู่ตลาดการค้าในเวียดนาม”, เอกสารประกอบการเสวนาหัวข้อที่ 3, การเสวนา ของนักธุรกิจไทยในกรุงฮานอย 9 มีนาคม 2539

4) นักลงทุนไทยควรทำความเข้าใจกับประชาชน ระบบความคิด และระบบการทำงานต่างๆ ทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐในเวียดนาม ซึ่งมีความล่าช้าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งทำความเข้าใจกับปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนการลงทุนได้ในทุกขั้นตอน การลงทุนในเวียดนามมิใช่สิ่งที่ยั่งยืน และเป็นความจำเป็นที่นักลงทุนไทยต้องยอมรับในความไม่พร้อมของฝ่ายเวียดนาม ยิ่งกว่านี้ ยังเป็นความจำเป็นที่นักลงทุนไทยต้องจะสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ดีกับผู้ร่วมทุนและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องของเวียดนาม

อนึ่ง ทั้งในเรื่องการศึกษาเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของการลงทุนหรือการค้าการลงทุนของไทยในเวียดนามนี้ ควรจะได้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาที่ลึกซึ้งมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจัดให้มีการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพและรู้ทางการลงทุนในการลงทุนแต่ละสาขาอย่างลึกซึ้ง

บทที่ 4

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อสรุป

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของการลงทุนต่างชาติในเวียดนาม อันรวมถึงสภาพการเมือง เศรษฐกิจ และกฎระเบียบต่างๆเกี่ยวกับการลงทุนของต่างชาติในเวียดนามเพื่อที่จะประเมินดูว่ามีความเหมาะสมต่อการลงทุนของนักธุรกิจไทยเพียงใด เพื่อศึกษาความเป็นไปได้และศักยภาพของการลงทุนไทยในเวียดนามโดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมของการลงทุนในเวียดนาม รวมทั้งรูปแบบ ประเภทและขนาดของการลงทุน และเพื่อสำรวจและศึกษาอุปสรรคที่ต้องเผชิญในการลงทุนในเวียดนาม อันรวมถึงปัญหาและอุปสรรคจากฝ่ายไทยและปัญหา อุปสรรคที่อาจเกิดจากการแข่งขันจากการลงทุนของนักธุรกิจชาติอื่นๆในเวียดนามที่ลงทุนประเภทเดียวกัน โดยมีขอบเขตการศึกษาในช่วงเวลาระหว่างปี 1988 - เดือนมกราคม 1997

สมมุติฐานมีดังนี้ ประการแรก นักลงทุนไทยมีศักยภาพในการลงทุนในโครงการขนาดเล็กและขนาดกลางเท่านั้น และการลงทุนส่วนใหญ่เป็นไปในรูปแบบของการร่วมทุน (Joint Venture) ซึ่งนักลงทุนไทยหรือนักลงทุนต่างชาติทั่วไปจะต้องมีส่วนลงทุนอย่างน้อยที่สุดร้อยละ 30 ของเงินลงทุน ประการที่สอง นักลงทุนไทยในปัจจุบันมีศักยภาพในการลงทุนในประเภทของอุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตทางเกษตร การท่องเที่ยว การผลิตยา การผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรมสิ่งทอ การประมง และดูเหมือนว่าการลงทุนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางเกษตร การผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค การประมง การท่องเที่ยว จะมีสูงหรือโอกาสที่ดีที่สุด และประการที่สาม โครงการการลงทุนของไทยบางโครงการจะต้องเผชิญกับการแข่งขันกับโครงการของต่างชาติ

ผลการวิจัยนี้ได้เป็นไปตามที่ตั้งสมมุติฐานไว้ทุกประการ ประการแรก ในการตั้งสมมุติฐานที่ว่า นักลงทุนไทยมีศักยภาพของการลงทุนในโครงการขนาดเล็ก (ต่ำกว่า 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) และขนาดกลาง (ระหว่าง 10-40 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) เท่านั้น จากการวิจัยพบว่านักลงทุนไทยมิได้มีศักยภาพในการลงทุนในโครงการขนาดเล็กและขนาดกลางเท่านั้น แต่มีศักยภาพในการลงทุนในโครงการใหญ่ที่มีมูลค่ามากกว่า 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขึ้นไปด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะการลงทุนในขนาดโครงการดังกล่าวได้เกิดขึ้นแล้ว เพียงแต่ยังคงอยู่ในจำนวนน้อยเท่านั้น

การลงทุนส่วนใหญ่ของไทยในเวียดนามทั้งในอดีตและในปัจจุบันเป็นโครงการที่มีขนาดต่ำกว่า 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (จำนวน 68 โครงการ) และขนาดระหว่าง 10-40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (จำนวน 20 โครงการ) เสียเป็นส่วนใหญ่ และเป็นการลงทุนในรูปแบบของการร่วมทุน จะเห็นว่าจากปี 1988 ถึงต้นเดือนมกราคม 1997 การลงทุนในขนาดเล็กและขนาดกลางรวมกัน มีถึง 88 จาก 94 โครงการ กล่าวคือ ในอัตราร้อยละ 72.34 และ 21.28 ตามลำดับ ส่วนการลงทุนในโครงการขนาดมูลค่าเกิน 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐนั้นมีเพียง 4 โครงการ¹⁰¹ กล่าวคือในอัตราร้อยละ 4.26 ของจำนวนโครงการทั้งหมด แต่ก็อาจกล่าวได้ว่าแต่ละปีที่ผ่านมาโครงการที่มีมูลค่าเงินลงทุนสูงขึ้นก็ได้เริ่มเกิดขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เห็นแนวโน้มของการเพิ่มขึ้นของโครงการดังกล่าวในอนาคต อีกทั้งศักยภาพของการลงทุนไทยในโครงการที่มีมูลค่าสูงกว่า 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

เกี่ยวกับรูปแบบในการลงทุนนั้น แม้ว่าทั้งในอดีตและปัจจุบัน การลงทุนส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบการร่วมทุน อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลัง การลงทุนของนักธุรกิจไทยในรูปแบบเงินทุนต่างชาติ 100% ได้เพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นอีก จากการพูดคุยกับนักธุรกิจไทย พบว่า มีนักธุรกิจไทยไม่น้อยที่ให้ความสนใจกับการลงทุนแบบ 100% ทั้งนี้เพราะนักลงทุนไทยต้องการหลีกเลี่ยงความมีสิทธิขาดในการตัดสินใจของผู้ร่วมทุนฝ่ายเวียดนามในการลงทุนแบบร่วมทุน อีกทั้งต้องการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่รับผิดชอบที่เพียงพอของผู้ร่วมทุนเวียดนามที่คำนึงถึงแต่เพียงผลประโยชน์ของตนเป็นหลัก เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่แม้ว่ากฎหมายการลงทุนต่างชาติในเวียดนามจะได้รับการแก้ไขและเพิ่มเติมในเดือนพฤศจิกายน 1996 แล้วก็ตาม แต่สิทธิในการตัดสินใจนี้มิได้รับการแก้ไขปรับปรุงแต่อย่างใด

แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของการลงทุนแบบเงินทุนต่างชาติ 100% นี้ เห็นได้จากทั้งตัวเลขของจำนวนของโครงการการลงทุนของไทยและจากตัวเลขของโครงการการลงทุนของต่างชาติโดยทั่วไปในเวียดนาม กล่าวคือในช่วง 6 เดือนแรกของปี 1996 พบว่าเกือบจะร้อยละ 50 ของโครงการการลงทุนของต่างชาติที่ได้รับการอนุมัติเป็นการลงทุนในรูปแบบของเงินทุนต่างชาติ 100% เทียบกับจำนวนร้อยละ 6 ของโครงการในรูปแบบเดียวกันที่ได้รับการอนุมัติในปี 1988¹⁰²

อย่างไรก็ตาม การลงทุนบางประเภทที่เวียดนามมีความสามารถที่จะร่วมดำเนินการ และสามารถรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีได้ อีกทั้งนำรายได้มาสู่ประเทศ เช่นการลงทุนในการสร้าง

¹⁰¹อีก 2 โครงการที่เหลือไม่ปรากฏตัวเลขมูลค่าการลงทุน จึงไม่สามารถจัดเข้าประเภทมูลค่าการลงทุนใดได้

¹⁰²Vietnam Investment Review, 19-25 August 1996

โรงแรม การลงทุนในการผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมเบาบางชนิด เช่น อุตสาหกรรมรองเท้า อุตสาหกรรมประมงต่อเนื่อง เป็นต้น รัฐบาลจะไม่อนุญาตให้ต่างชาติลงทุน 100%

ประการที่สอง จากการสำรวจและศึกษาสถานะของการลงทุนไทยในเวียดนาม พบว่าการลงทุนไทยที่มีศักยภาพที่เด่นชัด อีกทั้งมีช่องทางและโอกาสที่ดีที่สุด ปรากฏอยู่ในการลงทุนในการแปรรูปผลผลิตทางเกษตร และการลงทุนในอุตสาหกรรมประมง แต่การลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ การผลิตยา ยังไม่ปรากฏ สำหรับการท่องเที่ยว นั้น เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจัดอยู่ในประเภทธุรกิจบริการ ยังมีได้มีการลงทุนแต่อย่างใด ส่วนการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคนั้นยังไม่ปรากฏศักยภาพและช่องทางที่แน่ชัด

ประการที่สาม เกี่ยวกับการแข่งขันการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติอื่นๆ นักลงทุนไทยคงจะต้องเผชิญอย่างแน่นอน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3

อนึ่ง การลงทุนของไทยในเวียดนามจะมีศักยภาพสูงหรือประสบความสำเร็จเพียงใดขึ้นอยู่กับความพร้อมในสภาพแวดล้อมของการลงทุนในเวียดนามเอง ความพร้อมของฝ่ายไทยในหลายๆ ด้าน อีกทั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการดังที่กล่าวมาแล้ว อนึ่ง การเข้าเป็นสมาชิกของเวียดนามในกลุ่มอาเซียน ความร่วมมือ การประสานงาน อีกทั้งการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม น่าจะมีผลในระยะยาวเอื้ออำนวยให้เวียดนามมีความเข้าใจระบบเศรษฐกิจและการทำธุรกิจในระบบเศรษฐกิจแบบเสรีมากขึ้น อันจะมีผลต่อการปรับเปลี่ยนกฎระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการทำธุรกิจลงทุนให้สอดคล้องกับระบบสากลและง่ายต่อการปฏิบัติมากขึ้น ทั้งนี้และทั้งนั้น เวียดนามคงจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรในการปรับและพัฒนาระบบของตน นอกจากนี้ หากการสร้างเส้นทางคมนาคมในกรอบของสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจและหกเหลี่ยมเศรษฐกิจสามารถเป็นจริงขึ้นมาได้ในอนาคต นอกเหนือไปจากการขยายตัวทางการค้าแล้ว การลงทุนไทยในเวียดนามน่าจะได้รับความสะดวกและขยายตัวเพิ่มมากขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพของการลงทุนไทยในเวียดนามขึ้นนี้ จะเป็นพื้นฐานและจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพของการลงทุนในแต่ละประเภทของไทยในเวียดนามที่จะมีขึ้นในอนาคต

การศึกษาเกี่ยวกับการลงทุนของไทยในเวียดนามอย่างจริงจังยังคงมีน้อย สมควรที่จะส่งเสริมและผลักดันให้มีการวิจัยในทำนองนี้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการลงทุนในประเทศดังกล่าว ประเด็นการวิจัยที่น่าสนใจที่น่าจะได้รับ การสนับสนุนผลักดัน ได้แก่ ศักยภาพและรู้ทางการลงทุนของไทยในเวียดนามในแต่ละประเภท การลงทุน การเปรียบเทียบศักยภาพและรู้ทางการลงทุนในรูปแบบของการลงทุนร่วมและการลงทุนแบบ 100% ข้อจำกัดและอุปสรรคของการลงทุนไทยในเวียดนาม ศักยภาพของการลงทุนของไทยในโครงการขนาดใหญ่ (มูลค่า 40 ล้านดอลลาร์ฯ ขึ้นไป)

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิงภาษาไทย

เอกสารประเภทหนังสือ

- พิพัฒน์ เรืองงาม ัญญาทิพย์ ศรีพนา มานะ มาลาเพชร, ประมวลกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการค้าและการลงทุนไทย - อินโดจีน, สิ่งพิมพ์อันดับที่ 38, สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรกฎาคม 2532
- ัญญาทิพย์ ศรีพนา, "การค้าและการลงทุนกับประเทศในอินโดจีน", การขนส่งเพื่อการค้าในอินโดจีน, รายงานการสัมมนาทางวิชาการ, สถาบันพาณิชย์นาวี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535
- ัญญาทิพย์ ศรีพนา วัชรินทร์ ขงศิริ และมานะ มาลาเพชร, การค้าไทย-อินโดจีน สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สิ่งพิมพ์อันดับที่ 52 โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตุลาคม 2535
- ชีระ นุชเปี่ยม, เวียดนามหลัง 1975, มุลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, มกราคม 2537
- ชีระ นุชเปี่ยม, อินโดจีนภายใต้ระบอบคอมมิวนิสต์ ความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ตั้งแต่ ค.ศ. 1975-1991, สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ธันวาคม 2534
- ภูวดล ทรงประเสริฐ, อินโดจีนในคริสต์ศตวรรษที่ 20, สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, กรกฎาคม 2535
- คู่มือการลงทุนในอินโดจีน, หนังสือในโครงการหนังสือผู้จัดการ, 2532

เอกสารประเภทวารสารทางวิชาการ

- เอเชียปริทัศน์, สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เอเชียรายปี, สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารจากหน่วยงานราชการและเอกสารจากการสัมมนา

- เอกสารจากศูนย์สถิติการค้า กรมศุลกากรและจากกองพาณิชย์กิจ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
- เอกสารในโอกาสงานสัมมนา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับเวียดนามในทศวรรษปัจจุบัน และสู่ทางความร่วมมือในอนาคต ในโอกาสการเฉลิมฉลองการครบรอบ 20 ปีของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (6 สิงหาคม 2539), จัดโดยคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, ณ โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน วันศุกร์ที่ 2 สิงหาคม 2539
- เอกสารจากสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์
- เอกสารรายงานจากสำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย
- เอกสารจากการเสวนานักธุรกิจไทย ณ กรุงฮานอย, จัดโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย วันที่ 8 มีนาคม 2539
- เอกสารจากการเสวนานักธุรกิจไทย ณ นครโฮจิมินห์, จัดโดยสถานสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ วันที่ 15-16 สิงหาคม 2539
- เอกสารจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย
- เอกสารการสัมมนา “Investment Opportunities in Vietnam” จัดโดยศูนย์ส่งเสริมการค้าการลงทุน (ภาคเอกชน) บริษัท อมตะ เวียดนาม จำกัด ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพฯ ในวันที่ 6 มิถุนายน 1997

เอกสารประเภทวารสารทั่วไปและหนังสือพิมพ์

- กรุงเทพธุรกิจ
- ข่าวสารนิเทศ, กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
- ฐานเศรษฐกิจ
- ประชาชาติธุรกิจ
- ผู้จัดการรายวัน
- วารสารเศรษฐกิจ, ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

เอกสารอ้างอิงภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส

เอกสารประเภทหนังสือ

- Barbara Cohen, **The Vietnam Guidebook**, Harper & Row Publishers Inc., New York, 1992
- Christopher Engholm, **Doing Business in the New Vietnam**, Prentice Hall, New Jersey, 1995
- Christopher F. Bruton, **What is the potential of the Vietnamese market?**, Data Consult Ltd., Bangkok, September 1992
- Communist Party of Vietnam, **VIIIth National Congress (Documents)**, the GIOI Publishers, Hanoi, 1996
- Dean K. Forbes, Terence H. Hull, David G. Marr and Brian Brogan (editors). **Doi Moi : Vietnam's Renovation, Policy and Performance**, Political and Social Change Monograph 14, Department of Political and Social Change, Research School of Pacific Studies, Australian National University, Canberra, 1991
- Gerard Hervouet, **La Reinsertion du Vietnam dans le Systeme International**, le Cahier de l'institute No.6, decembre 1988, Institut canadien pour la paix et la securite internationales, Ottawa
- Joseph P. Quinlan, **Vietnam : Business Opportunity and Risks**, Heinemann Asia, Singapore, 1995
- Lewis M. Stern, **Conflict and Transition in the Vietnamese Economic Reform Program**, Institute of Security and International Studies, Chulalongkorn University, Bangkok. 1988
- Le Thanh Chau, **A Legal Handbook for Foreign Investors in Vietnam**, The GIOI Publisher, 1994
- Marie-Sybille de Vienne, **L'economie du Vietnam (1955-1995): bilan et prospective**, Notes africaines, asiatiques et caraibes, CHEAM, Paris, 1994
- Mya Than and Joseph L.H. Tan (editors), **Vietnam's dilemmas and options : the change of economic transition in the 1990s**, Institute of Southeast Asian studies, Singapore. 1993
- Nguyen Anh Tuan, Phan Huu Thang, Hoang Van Huan, **Foreign Investment in Vietnam : Juridical Bases, Present State, Opportunities, Prospects**, The GIOI Publishers, Hanoi, 1994

- Nguyen Hong Thai, **Comment s'implanter au Vietnam**, Vietnam Investment Consulting, Paris, 1993
- Nguyen Phu Trong, Tran Nghiem, Vu Hien, **Vietnam from 1986**, The GIOI Publishers, Hanoi, 1995
- Richard Stubbs, **Vietnam : Facing the 1990's**, Asia Paper No.1, Joint Centre for Asia Pacific Studies, Toronto, 1989
- Thanyathip Sripana, "Economic Development in Thailand and Indochinese Countries", **Indochina Economic Reconstruction and International Cooperation**, edited by Tsutomu Murano and Ikuo Takeuchi, Institute of Developing Economies, Tokuo, 1992
- Dr. Tran Hoang Kim, **Economy of Vietnam : Review and Statistics**, Statistical Publishing House, Hanoi, 1992
- Vu Tuan Anh (Editor), **Vietnam's Economic Reform: Results and Problems**, Institute of Economics, National Center for Social and Human Sciences, Social Science Publishing House, Hanoi, 1994
- VIe Congress National du Parti Communiste du Vietnam, Documents, editions en langues etrangeres, Hanoi, 1987
- **Current Indochinese Economics**, Data Bank on Asian countries Series No.003, Institute of Asian Studies, Chulalongkorn University, Bangkok
- **Directory of the Institutions and Government Officials of the Socialist Republic of Vietnam**, Information Publishing House, Hanoi, 1992
- **Economic Sectors in Vietnam : Situation, Tendency and Solutions**, Statistical Publishing House, Hanoi, 1992
- **Guide-Book for Foreign Investors in Vietnam**, SCCI with the collaboration of UNDP and UNIDO, Hanoi, May 1995
- **Guidelines for Foreign Direct Investment Activities in Vietnam**, the Office of the State Committee for Cooperation and Investment, Hanoi, 1995
- **Law on Foreign Investment in Vietnam (Tome II)**, Ministry of Foreign Economic Relations, Hanoi, 1989
- **Legal Documents on Foreign Investment in Vietnam**, Vietnam foreign languages publishing House, Hanoi, 1991

- **Legal Writings on Foreign Investment in Vietnam**, Office of the State Committee for Cooperation and Investment, Hanoi, 1990
- **Legal Writings on Foreign Investment in Vietnam II**, Office of the State Committee for Cooperation and Investment, Hanoi, 1991
- **Statistical Data of the Socialist Republic of Vietnam 1986-1991**, Statistical Publishing House, Hanoi, 1992
- **Unity in Diversity Cooperation between Vietnam and other Southeast Asian Countries**, Social Science Publishing House, Hanoi, 1992
- **Vietnam, Laos et Cambodge : Guide Economique et Commercial**, Agence canadienne de developpement international et Ministre des Affaires etrangeres et du Commerce international, Canada, 1993
- **What foreign investors should know in Vietnam?**, Investment Transaction Centre of SCCI and INCH Information Centre of Manager Group, Hanoi-Bangkok, June 1993
- **Vietnam : A Guide for the Foreign Investors** □ (2nd edi.), Price Waterhouse, Hong Kong, May 1993
- **Vietnam : A Legal Guide for the Foreign Investment**, the Committee of Science and Technology, Ho Chi Minh City, January 1992

เอกสารประเภทวารสารทางวิชาการ

- **Asian Review**, a yearly review, Institute of Asian Studies, Chulalongkorn University, Bangkok
- **Contemporary Southeast Asia**, a quarterly Journal of International and strategic Affairs, Institute of Southeast Asian Studies, Singapore
- **Indochina Chronology**, Institute of East Asian Studies, University of California, USA □
- **Regards Sur le Viet Nam Apres le Doi Moi**, Centre d'observation de l'Actualite Vietnamienne (CODAVI), Programme d'Etudes Vietnamiennes, Institut de Recherche sur le Sud-Est Asitique (IRSEA), Aix-en-Provence, France, 1997
- **Realites Vietnamiennes**, Programme d'Etudes Vietnamiennes, Centre d'Observation de l'Actualite Vietnamienne (CODAVI), l'Institut de Recherche des Etudes Asiatiques, Aix-en-Provence, France

เอกสารประเภทวารสารทั่วไปและหนังสือพิมพ์

- **Indochina Newsletter**, Gide Loyrette Nouel, April 1996
- **Bangkok Post**, Bangkok
- **Far Eastern Economic Reviews**, Hong Kong
- **Insight Indochina**, a monthly report on Indochina and Burma, Hong Kong
- **The Economist**, London, Hong Kong
- **The Nation**, Bangkok
- **The Saigon Time**, a weekly news magazine, Ho Chi Minh City
- **This is Vietnam**, Beca Investment Ltd., Hong Kong
- **Vietnam Courier**, a monthly review, Vietnam News Agency, Hanoi
- **Vietnam Economic Times**, a monthly review of business guide, Hanoi
- **Vietnam Foreign Trade**, the Chamber of Commerce and Industry of the S.R.Vietnam
- **Vietnam Investment Review**, a weekly journal, Office of the State Committee for Cooperation and Investment, Hanoi
- **Vietnam Law and Legal Forum**, a monthly review, Hanoi
- **Vietnam News**, a daily review, Vietnam News Agency, Hanoi
- **Vietnam's Socio-Economic Development**, a monthly review, Hanoi

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่หนึ่ง รายชื่อสำนักงานตัวแทนและบริษัทไทยในเวียดนาม

1. ในนครโฮจิมินห์

บริษัท	ที่อยู่	กิจกรรม	เบอร์ โทรศัพท์	เบอร์ โทรสาร
B.H. GROUP INTER TRADE	33 Ngo Thoi Nhiem St. Dist.3, HCMC	Production & Invest. Trading	293309	292644
CHAROENMAITREE	15 Hoang Viet St. Tan Binh Dist., HCMC	Trading	443505	444646
EVERSHINE CO., LTD	151 Xo Viet Nghe Tinh St. Binh Thanh Dist., HCMC	Trading	999051 995191	999051
EXPORT TRADING DEVELOPMENT CENTER	6 Dong Khoi St., Dist.1, HCMC	Trading & Investment	296448 296450	296454
FRANCO PACIFIC VIETNAM	462 Nguyen Thi Minh Khai St. Dist.3, HCMC	Trading	331592 330762	390348
JATUPANPAPER CO. LTD.	192-194 Ly Thuong Kiet St., Tan Binh Dist., HCMC	Trading	653275	653273
JF TRADING CO. LTD	181 Nam Ky Khoi Nghia St. Dist. 3, HCMC	Trading	294594 231791	294590
K.B.S IMPORT EXPORT	53 Hoang Viet St. Tan Binh Dist., HCMC	Export-Import	446286	
KODAK	15C Le Thanh Ton St., Dist.1, HCMC	Film Trading & Production	225329	292490
KRUNG THAI BANK LIMITED	33-35 Ham Nghi St. Dist.1, HCMC	Banking	299565	266556
LORIN	114A Nguyen Hue Bvd. Dist.1, HCMC	Trading	225248	251195

บริษัท	ที่อยู่	กิจกรรม	เบอร์ โทรศัพท์	เบอร์ โทรสาร
NEO UNICAP	19 Pham Ngoc Thach Sy. Dist.3, HCMC	Trading in pharmaceutical products	222022	290919
NORIS INTERNATIONAL TRADING	2 Hoang Van Thu St. Tan Binh Dist., HCMC	Garments, Shoes, Bags	441721	441746
NOVEL TRADER	56 Thu Khoa Huan St. Dist.1, HCMC	Trading	290819 292420	292420
SAPINA HOLDING CORPORATION	2 Hoang Van Thu St. Phu Nhuan Dist., HCMC	Trading	442608 444426 445900	444431
S.C.T. Co. LTD-VIETNAM REP.	145 Le Thi Rieng St. Dist.1, HCMC	Trading in building materials	322019	322288
THAI AIRWAYS INTERNATIONAL	65 Nguyen Du St. Dist.1, HCMC	Airlines	223365 291119	223465
THAI PLASTIC & CHEMICAL CO. LTD	Rex Hotel Room #476 141 Nguyen Hue Bvd. Dist.1, HCMC	Trading	296042 296045 ext.476	
THAI YUAN INTERNATIONAL	213 An Duong Vuong St. Dist.5, HCMC	Trading	554491 557166	554488
TILLEKE AND GIBBINS	3-5 Ho Tung Mau St. District.1, HCMC	Consultant	251645 251695	242226
TOA COMPANY	147 Tran Hung Dao St. Dist.1, HCMC	Paint Manufacturing & Trading	322457	358697
TRITON	31 Han Thuyen St. Dist.1, HCMC	Trading	293116	293291
TROPIC DANE TRADING	31 Nguyen Van Thu St. Dist.1, HCMC	Trading	224199	224199
VINATHAI TRADING COMPANY	110 Vo Thi Sau St. Dist.1, HCMC	Trading	225350 222695	225350
WALLEM SHIPPING	3 Hai Trieu St.	Shipping	224349	297790

บริษัท	ที่อยู่	กิจกรรม	เบอร์ โทรศัพท์	เบอร์ โทรสาร
COMPANY	Dist.1, HCMC			
SGS (THAILAND) LTD.	17 Ton Duc Thang St. Dist.1, HCMC	Quality control	230615	230616
NAVA FINANCE & SECURITIES CO LTD.	ITC Building 101 Nam Ky Khoi Nghia St. Dist.1, HCMC	Finance	290113	
EKARAT MARKETING CO. LTD.	187 Le Van Sy St. Phu Nhuan Dist., HCMC	Transformer generator	448848	
CHRISTIANI & NIELSEN (THAI) PCL.	58 Dong Du St. Dist.1, HCMC	Real estate	299707 242751	295637
DECHAPANICHI FISHING NET FACTORY LTD. PART.	3A/68 Cu Xa Binh Thoi, Ward No.8, Dist.11, HCMC	Fishing nets Ropes	570328	
REED TRADEX CO. LTD	97-101 Nguyen Cong Tru St. (1st Floor), Dist.1, HCMC	Fair-Exhibition organizer	297427	
SIAM BROTHER			411179 019084324	
MAHAJAK DEVELOPMENT	23 Phung Khac Khoan St. Dist.1, HCMC	Trading	230153	
OGILVY & MATHER	55 Ho Hao Hon St. Dist.1, HCMC	Advertising service	322582	360248
PETROLEUM AUTHORITY OF THAILAND	161 Vo Van Tan St. Dist.3, HCMC	Investment and business in oil	251974	251975
POLLAK	101 Nam Ky Khoi Nghia St. Dist.1, HCMC	Consultant service		
PRAKIT/FCB	269D Nguyen Trai St. Dist.1, HCMC	Advertising service	324482	394794
SANHA	161 Ham Nghi St. Dist., HCMC	Trading	210783	210783
SHIVA IMPORT &	23 Phung Khac Khoan St.	Trading	230153	230157

บริษัท	ที่อยู่	กิจกรรม	เบอร์ โทรศัพท์	เบอร์ โทรสาร
EXPORT	Dist.1, HCMC		ext.226	
SIAM CANADIAN	49-57 Dong Du St. Dist.1, HCMC	Trading in sea products	295918	
THAI HAKUHODO	101 Nam Ky Khoi Nghia St. Dist.1, HCMC	Advertising service	295214	
TRANSP0	7 Nguyen Hue St. Dist.1, HCMC	Maritime transport	211289	
UR CHEMICAL	176 Pham Van Hai St. Tan Binh Dist., HCMC	Trading in chemicals	420592	420592
WHIRPOOL	595 Nguyen Kiem St. Phu Nhuan Dist., HCMC	Trading	423779	453821
YAMAKEN APPAREL	146 Nguyen Cong Tru St., Dist.1, HCMC	Garments	230879	
AGRO INT'L	101 Nam Ky Khoi Nghia St. Dist.1, HCMC	Trading	290143	
INDOCHINA HEALTHCARE	68C Nguyen Van Troi St.	Electronic & Medical equipements		
FINANSA THAI	63 Pham Ngoc Thach St. Dist.1, HCMC	Finance	242741	
SAHAVRIYA DA PUBLIC	41 Nguyen Thi Minh Khai St. Dist.1, HCMC	Trading	241097	
MEGA PRODUCTS	6/68-3/2 St. Dist.10, HCMC	Trading	658538	
BETAGRO	141 Nguyen Hue St. Dist.1, HCMC	Trading	292186	
POLYMERS MARKETING	710J Le Hong Phong St. Dist.10, HCMC	Trading		
J.WALTER THOMPSON	23 Phung Khac Khoan St. Dist.1	Advertisement	230153	
CHUO SENKO	1A Cong Truong Me Linh	Advertisement	244524	

บริษัท	ที่อยู่	กิจกรรม	เบอร์ โทรศัพท์	เบอร์ โทรสาร
MONSANTO THAILAND	1 Ton Duc Thang St. Dist.1, HCMC	Trading-chemical		
THE THAI OLYMPIC FIBRE CEMENT	101 Ban Co St. Dist.3, HCMC	Trading	393992	
BANGKOK BANK PUBLIC LIMITED	117 Nguyen Hue Blvd. Dist.1, HCMC	Banking	223424 223419	223421
THE THAI MILITARY BANK LIMITED	11 Ben Chuong Duong St. Dist.1, HCMC	Banking	222218	230045
EAST ASIATIC CO. LTD	17 Ton Duc Thang St. Dist.1, HCMC		848290496 290499	
INTERSTATE CORP.	Huu Nghi Hotel Nguyen Hue St.			
PHONELINK CO. LTD	146-150 Pasteur St. Dist.1	Telecommun.	222354 222570	223997
175 (THAILAND) CO. LTD	149 Nguyen Van Troi St. Phu Nhuan Dist., HCMC	Animal Feed	442533	440102
PICO INDOCHINA PTE. LTD	3 Nguyen Dinh Chieu St. Dist. 3	Exhibition design, construction	296323 296525	230115
NOVEL TRADE COMPANY LTD	128 Ly Thuong Kiet St. Tan Binh Dist.		640564	641407
THAI VIET INVEXIM CO. LTD	189 Dien Bien Phu St. Binh Thanh Dist.	Shrimp breeding farm	992 617	990606

ที่มา : List of Representative Offices of Thailand เอกสารจากศูนย์พาณิชย์กรมประจํานคร โฮจิมินห์

2. ในกรุงฮานอยและจังหวัดทางภาคเหนือ

บริษัท	ที่อยู่	กิจกรรม	เบอร์ โทรศัพท์	เบอร์ โทรสาร
Bangkok Bank	41b Ly Thai To St. Hanoi	Banking	260886 249058-9	267397
THAI MILITARY BANK PUBLIC COMPANY LIMITED	27 Ly Thai To St. Hanoi	Banking	240307	240308
KRUNG THAI PUBLIC BANK CO. LTD	34 Ba Trieu St. Hanoi	Banking	269076-7	269075
BANK OF AYUDHA PUBLIC CO. LIMITED	76 Ba Trieu St. Hanoi	Banking	228250	228250
THAI FARMERS BANK PUBLIC COMPANY LIMITED	27 Ly Thai To St. Hanoi	Banking	244901 244902	244900
THAI AIRWAYS INTERNATIONAL PUBLIC COMPANY LIMITED	27 Ly Thoung Kiet St. Hanoi		266893 267921-2	267394
BANGKOK POST BUREAU	55B Ba Trieu St. Hanoi		268608	268607
TEPARAK INTERNATIONAL CO. LTD.	40A Truong Trinh St. Hanoi	Mining	695254	695253
TN. VINATHAI CO. LTD.	129 De la Thanh St. Hanoi		514230	512118
BANPU PUBLIC COMPANY LTD.	Temporary office contact..	Mining	229648	
B+B FAR EAST LTD.	C/O 14 Hang Chuoi St. Hanoi		268661	268661
KODAK COMPANY LIMITED	23 Hai Ba Trung St. Hanoi		240641 240866	240871

บริษัท	ที่อยู่	กิจกรรม	เบอร์โทรศัพท์	เบอร์โทรสาร
KING'S VALLEY CORPORATION LIMITED	4 Tran Hung Dao St. 4th Floor Hanoi	Golf Course	260342-3	260330
VARASIN TRADING COMPANY	37 Le Lai St. Hai Phong City		843149241	843149 241
MANAGER MEDIA GROUP PUBLIC COMPANY LIMITED	79 Ly Thuong Kiet St.	Printing	246907	246908
C.P. VIETNAM LIVESTOCK COMPANY LIMITED	276 Kham Thien St. Hanoi	Feedmill	512281	511617
ADVISOR INDOCHINA PROJECTS	39 Nguyen Dinh Chieu St. Hanoi		265838	262701
SSM COAL BV COMPANY	Phuong Oanh Hotel Vuon Dao St. Halong City	Mining	843346923	843346 923
S.A.S. TRADING CO. LTD.	44B Ly Thuong Kiet St. Hanoi	Hotel Construction	249595 255846	249592
D.R.K. GEMS COMPANY	85 Hang Bac St. Hanoi	Mining	259419	246707
J.P TRADING COMPANY	Van Phuc Area Hanoi	Trading	232040	844252 929
JATUPANPAPER	25B Phu Dong Thien Vuong St. Hanoi		264604	
NOVEL TRADER COMPANY LTD.	35-37 Trang Thi St. Hanoi	Trading	261881	844262 701

ที่มา : List of Thais in Hanoi and Northern Provinces, Office of Commercial Affairs, Royal Thai Embassy,
Hanoi, 29 September 1995

3. รายชื่อสาขาและสำนักงานตัวแทนธนาคารและบริษัทการเงินไทยในเวียดนาม

ชื่อ	ที่อยู่	วันที่และหมายเลข ใบอนุญาต	เบอร์ โทรศัพท์	เบอร์โทร สาร
KRUNG THAI BANK (สำนักงาน)	HCMC 33-45 Ham Nghi St. HANOI 34 Ba Trieu St.	Aug 15, 1992 (304b GP/TTNN) Apr 24, 1992 (304 GP/TTNN)	299565/9 269076/7	269075
BANGKOK BANK (สาขาและสาขาย่อย)	117 Nguyen Hue, D1 HCM City 41b Ly Thai To St., Hoan Kiem Dist., Hanoi	May 15, 1993 (586/TM/GP)	223416 260886 249094	223421 267397
THAI FARMERS BANK (สำนักงานตัวแทน)	27 Ly Thai To St., Hoan Kiem Dist., Hanoi	Feb 8, 1994 (09 NH 8-GP)	244901 244902	244900
NAVA FINANCE & SECURITIES COMPANY (สำนักงานตัวแทน)	ITC Building 101 Nam Ky Khoi Nghia St. Dist.1, HCMC	Feb 26, 1994 (10 GP-NH 8)	290113	
BANK OF AYUDHYA PUBLIC COMPANY LTD. (สำนักงานตัวแทน)	76 Ba Trieu St. Hanoi		228250	228250
THAI MILITARY BANK PUBLIC COMPANY LIMITED (สาขาและสำนักงานตัวแทน)	11 Ben Chuong Duong, D1, HCM City (สาขา) 27 Ly Thai To St. Hoan Kiem Dist., Hanoi (สำนักงานตัวแทน)		222218, 224159	230045
SIAM CITY BANK (สำนักงานตัวแทน)	27 Ly Thai To St. Hoan Kiem Dist., Hanoi		268003, 264823	265030

ที่มา : List of Representative Offices of Thailand เอกสารจากศูนย์พาณิชย์กรรมประจำนครโฮจิมินห์; The Saigon Times 2-8 March 1995 และ 13-19 October 1994

ภาคผนวกที่สอง หน่วยงานเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการลงทุนที่(อาจจะ)ต้องติดต่อ

HANOI CULTURAL PRODUCTS FACTORY 27B Phung Hung, Hanoi Tel: (84-4) 825-7592 Fax: (84-4) 825-5295 Contact: Dinh Ngoc Hoi, director	MINISTRY OF PLANNING & INVESTMENT Central Institute for Economic Management, Central Level Manager Club 68 Phan Dinh Phung, Hanoi Tel: (84-4) 845-3706 Fax: (84-4) 845-6795 Contact: Le Dang Doanh, president
THINH YEN COMPANY LTD 404 Bach Mai, Hanoi Tel: (84-4) 863-1383 Contact: Le Thu Ly, director	CENTRAL COUNCIL OF THE VIETNAM LEAGUE OF CO-OPERATIVES 77 Nguyen Thai Hoc, Hanoi Tel: (84-4) 845-6118 Fax: (84-4) 843-1883 Contact: Hoang Minh Thang, president
HOANG ANH WORKSHOP 191 Tay Son, Hanoi Tel: (84-4) 852-8275 Contact: Mr Hung, director	COUNCIL OF THE HANOI LEAGUE OF CO-OPERATIVES 15 Quan Thanh, Hanoi Tel: (84-4) 823-1944 Contact: Nguyen Ngoc Le, president
HANOI SMALL & MEDIUM ENTERPRISES CLUB 23 Ba Trieu, Hanoi Tel/fax: (84-4) 824-0047 Contact: Dang Duy Phuc, chairman	COUNCIL OF HO CHI MINH CITY LEAGUE OF CO-OPERATIVES 1 Nam Ky Khoi Nghia, D1 Ho Chi Minh City Tel: (84-8) 821-2057 Contact: Nguyen Van Huan, president
HANOI COMMERCIAL & INDUSTRIAL ASSOCIATION 95 Ly Nam De, Hanoi Tel/Fax: (84-4) 843-4794 Contact: Vu Duy Thai, general secretary	COUNCIL OF THE HAIPHONG LEAGUE OF CO-OPERATIVES AND NON-STATE ENTERPRISES 37 Dien Bien Phu, Haiphong Tel: (84-31) 842-459 Contact: Nguyen Phu Thanh, president

HO CHI MINH CITY COMMERCIAL & INDUSTRIAL ASSOCIATION 51 Chuong Duong, D1 Ho Chi Minh City Tel: (84-8) 829-3389 Fax: (84-8) 821-1806 Contact: Nguyen Van Tu	COUNCIL OF THE QUANG NAM-DANANG PROVINCIAL LEAGUE OF CO-OPERATIVES 126 Phan Chu Trinh, Danang Tel: (84-51) 826143 Contact: Le Chi Tap, president
SMALL & MEDIUM PRIVATE ENTERPRISES PROMOTION PROJECT carried out by the Central Council for All Vietnam Co-operatives (VICOOPSME) & German Technical Organisation 77 Nguyen Thai Hoc, Hanoi Tel: (84-4) 843-1880 Fax: (84-4) 843-1883 Contact: Do Minh Quy, chairman	NATIONAL CENTRE FOR SCIENTIFIC & TECHNOLOGICAL INFORMATION & DOCUMENTATION (NACESTID) 24 Ly Thuong Kiet, Hanoi Tel: (84-4) 824-6320 Fax: (84-4) 826-3127
SMALL & MEDIUM SIZE ENTERPRISES PROMOTION CENTRE (Member of World Association of Small & Medium Sized Enterprises) 33 Ba Trieu, Hanoi Tel: (84-4) 825-0883 Fax: (84-4) 825-6446 Contact: Nguyen Van Kiet, director	

ที่มา : "Vietnam Sources", **Vietnam Economic Times**, , August 1996

ภาคผนวกที่สาม รายชื่อหน่วยงานผู้ร่วมทุนฝ่ายเวียดนาม

VIETNAM NATIONAL TEXTILE & GARMENT CORPORATION 25 Ba Trieu, Hanoi Tel: (84-4) 825-7700 Fax: (84-4) 826-2268 Chairman of the management board: Tran Quang Sung Tel: 825-1255 General director: Bui Xuan Khu Tel: 824-1473	VIETNAM AIRLINES Gia Lam, Hanoi Tel: (84-4) 827-1513 Fax: (84-4) 827-2291 Chairman of the management board: Nguyen Hong Nhi Tel: 827-1688 General director: Le Duc Tu Tel: 827-1921
VIETNAM NATIONAL TOBACCO CORPORATION 25a Ly Thuong Kiet, Hanoi Tel: (84-4) 826-5778 Fax: (84-4) 826-5777 Chairman of the management board: Nguyen Van Gia Tel: 825-0994 General director: Nguyen Thai Sinh Tel: 832-4563	VIETNAM NORTHERN FOOD CORPORATION 6 Ngo Quyen, Hanoi Tel: (84-4) 825-2338 Fax: (84-4) 826-7948 Chairman of the management board: Vu Dinh Ngoc Tel: 851-5031 General director: Cao Thi Hao Tel: 825-7152
VIETNAM PAPER CORPORATION 25a Ly Thuong Kiet, Hanoi Tel: (84-4) 824-7773 Fax: (84-4) 826-0381 Chairman of the management board: Le Chi Ai Tel: 826-0146 General director: Phan Quy Ky Tel: 824-7792	VIETNAM RUBBER CORPORATION 23b Nam Ky Khoi Nghia D3 Ho Chi Minh City Tel: (84-8) 822-5235 Fax: (84-8) 829-7341 Chairman of the management board: Truong Van Cao Tel: (84-8) 822-5235 General director: Huynh Van Binh Tel: (84-8) 822-5235

VIETNAM STEEL CORPORATION D2 Ton That Tung, Hanoi Tel: (84-4) 852-4085 Fax: (84-4) 852-2657 Chairman of the management board: Tran Lum Tel: 852-2653 General director: Ho Nghia Dung Tel: 852-3759	VIETNAM COFFEE CORPORATION 5 Ong Ich Khiem, Hanoi Tel: (84-4) 823-3451 Fax: (84-4) 845-6422 Chairman of the management board: Tran Khai Tel: 843-3226 General director: Thai Doan Lai Tel: 843-3225
PETROVIETNAM 22 Ngo Quyen, Hanoi Tel: (84-4) 825-2526 Fax: (84-4) 826-5942 General director: Ho Si Thoang Tel: 825-2526	VIETNAM POST AND TELECOMMUNICATION 18 Nguyen Du, Hanoi Tel: (84-4) 826-2707 Fax: (84-4) 825-5851 Chairman of the management board: Do Trung Ta Tel: 826-2707 General director: Mai Liem Truc Tel: 825-4905
VIETNAM CHEMICAL CORPORATION (VINACHEM) 2 Pham Ngu Lao, Hanoi Tel: (84-4) 824-0551 Fax: (84-4) 825-2995 Chairman of the management board: Le Dinh Quy Tel: 826-5050 General director: Nguyen Xuan Thuy Tel: 825-2817	VIETNAM NATIONAL SHIPPING LINES 201 Kham Thien, Hanoi Tel: (84-4) 851-7750 Fax: (84-4) 851-7746 Chairman of the management board: Dinh Ngoc Vien Tel: 851-7754 General director: Vu Ngoc Son Tel: 851-7745

ELECTRICITY OF VIETNAM 18 Tran Nguyen Han, Hanoi Tel: (84-4) 825-4865 Fax: (84-4) 824-9461 Chairman of the management board: Thai Phung Ne Tel: 825-7232 General director: Le Liem Tel: 824-8638	VIETNAM SHIPPING INDUSTRY CORPORATION 80b Tran Hung Dao, Hanoi Tel: (84-4) 828-5629 Chairman of the management board: Nguyen Huu Vuong Tel: 826-2794 General director: Pham Thanh Binh Tel: 822-0678
VIETNAM NATIONAL GEM & GOLD CORPORATION 91 Dinh Tien Hoang, Hanoi Tel: (84-4) 825-1344 Fax: (84-4) 826-6785 Chairman of the management board: Dinh Phu Dinh Tel: 826-5286 General director: Truong Dinh Long Tel: 825-4653	VIETNAM SOUTHERN FOOD CORPORATION 42 Chu Manh Trinh, DI Tel: (84-8) 829-2342 Fax: (84-8) 829-2344 Chairman of the management board: Nguyen Trung Tin Tel: (84-8) 829-2342 General director: Duong Thi Ngoc Trieu Tel: (84-8) 829-2342
VIETNAM NATIONAL COAL CORPORATION 108 Le Duan, Hanoi Tel: (84-4) 851-0780 Fax: (84-4) 851-0724 Chairman of the management board: Nguyen Viet Hoe Tel: 851-5031 General director: Doan Van Kien Tel: 851-5035	VIETNAM CEMENT CORPORATION 108 Le Duan, Hanoi Tel: (84-4) 851-8713 Fax: (84-4) 851119 Chairman of the management board: Hoang Quy Tel: 851-2668 General director: Nguyen Van Thien Tel: 851-5783

ภาคผนวกที่สี่ รายชื่อธนาคารร่วมทุนในเวียดนาม

ธนาคารร่วมทุน	ผู้ร่วมทุนฝ่ายเวียดนาม	ผู้ร่วมทุนต่างชาติ	ได้รับอนุมัติ
Indovina Bank	Industrial and Commercial Bank of Vietnam (Incom)	Bank Dagang National (Indonesia)	1990
VID Public Bank	Bank for Investment and Development of Vietnam (BIDV)	Public Bank Berhad (Malaysia)	Sept 1991
Firstvina Bank	Bank for Foreign Trade of Vietnam (Vietcom)	Korea First Bank	Feb 1993
Vinasiam Bank	Vietnam Bank for Agriculture (VBA)	Siam Commercial Bank and CP Group (Thailand)	May 1995

ที่มา : “Joint-venture banks in Vietnam expect profits to double”, **Bangkok Post** 15 August 1995